

Tillämpningsanvisning om klientavgifter 2026

Välfrädsområdesstyrelsen 11.12.2025 § 288

Innehåll

1 Allmänna anvisningar	6
1.1 Fastställande av klientavgiften	6
1.2 Avgifter som fastställs efter betalningsförmåga	7
1.2.1 Justering av klientavgifter som debiteras efter betalningsförmåga.....	8
1.3 Kontroll av klientens personuppgifter och hemkommun	8
1.4 Avgift för oanvänd service	9
1.5 Hur avbrott i servicen påverkar klientavgiften.....	10
1.6 Övergångssituationer för klienten	10
1.7 Distanstjänster	11
1.8 Köptjänst och servicesedel.....	11
1.9 Tjänster som ges som seriebehandling	11
1.10 Hälso- och sjukvårdens avgiftstak	12
1.11 Valfrihet inom hälso- och sjukvården	14
1.12 Avgränsning av icke-brådskande tjänster	15
1.13 Långvarig vård utanför hemkommunen.....	15
1.14 Funktionshindersservicelagens skyddsbestämmelse om klientavgifter.....	16
2 Avgiftsfria social- och hälsovårdstjänster.....	16
2.1 Avgiftsfri socialservice	16
2.2 Avgiftsfria hälsovårdstjänster.....	17
2.3 Andra avgiftsfria social- och hälsovårdstjänster i Östra Nylands välfärdsområde	18
3 Avgifter för specialgrupper	19
3.1 Frontveteraner	19
3.2 Krigsinvalider	19
3.3 Asylsökande.....	20
3.4 Värnpliktiga och uppbåd	20
3.5 Debitering av avgifter av klienter som inte är bosatta i Finland	20
3.6 Fakturering av fullkostnadsavgiften för vård som omfattas av olycksfallsförsäkringar ..	22
4 Begäran om omprövning, fakturering och indrivning.....	22
5 Nedsättning eller efterskänkande av klientavgifter	23
5.1 Ansökan om nedsättning och efterskänkande av klientavgift.....	24
5.2 Tjänster som omfattas av nedsättning och efterskänkande av klientavgiften.....	25

5.2.1 Socialvårdsavgifter.....	25
5.2.2 Långvarig institutionsvård inom hälso- och sjukvården.....	26
5.3 Grunder för nedsättning och efterskänkande av avgift.....	26
5.3.1 Beräkning av nedsättningen av klientavgiften.....	26
5.3.2 Nettoinkomster som beaktas vid beräkningen av avgiftsnedsättningen	26
5.3.3 Månatligt belopp för personligt bruk eller grunddelen	27
5.3.4 Utgifter som allmänt beaktas vid beräkningen av avgiftsnedsättningen	28
5.3.5 Klientens förmögenhet	30
6 Klientavgifter enligt service	30
6.1 Mottagningstjänster	30
6.1.1 Läkarbesök.....	30
6.1.2 Besök hos sjukvårdare	30
6.1.3 Sårvård	31
6.1.4 Smittsamma sjukdomar.....	31
6.1.5 Undersökning av berusningstillstånd	31
6.1.6 Läkarintyg och -utlåtanden.....	31
6.2 Medicinsk rehabilitering	33
6.3 Mun- och tandvården	33
6.4 Hälsocentralsjukhustjänster	34
6.4.1 Minnespolikliniken.....	34
6.4.2 Palliativa centralen	34
6.4.3 Hemsjukhuset	34
6.5 Mentalvårds- och missbrukartjänsterna.....	35
6.6 Tjänster för barn och unga.....	35
6.6.1 Studerandehälsovård	35
6.6.2 Hemservice för barnfamiljer	36
6.6.3 Vård utom hemmet inom barnskyddet.....	36
6.7 Funktionshinderservice	37
6.7.1 Träning, boendeträning	39
6.7.2 Avgifter för krävande specialtjänster	39
6.7.3 Stöd för boendet	39
6.7.4 Långvarig familjevård	40
6.7.5 Kortvarig familjevård.....	41
6.7.6 Kortvarig omsorg.....	41

6.7.7	Dagverksamhet och arbetsverksamhet för personer med utvecklingsstörning.....	41
6.7.8	Krävande multiprofessionellt stöd för boende som specialomsorg	41
6.7.9	Tjänster enligt lagen om funktionshinderservice för vilka en klientavgift kan tas ut	42
6.7.10	Stöd för rörligheten (funktionshinderservice)	42
6.7.11	Stöd för boendet för barn	43
6.7.12	Avgiftsfri vård för personer som använder livsuppehållande respirator	43
6.8	Tjänster som stöder boende hemma.....	44
6.8.1	Måltidstjänst	44
6.8.2	Klädvårdstjänst	44
6.8.3	Städtjänst	44
6.8.4	Butiksservice	45
6.8.5	Service som främjar delaktighet och socialt umgänge (rehabiliterande dagverksamhet).....	45
6.8.6	Hygientjänst	45
6.8.7	Trygghetservice	45
6.8.8	Ledsagartjänst	45
6.8.9	Stöd för rörligheten.....	46
6.9	Hemvård	46
6.9.1	Temporär hemvård.....	47
6.9.2	Bedömningsteamet.....	47
6.10	Kortvarigt serviceboende med heldygnsomsorg, kortvarig familjevård, bedömnings- och rehabiliteringsenheten	47
6.11	Ledighet för närstående vårdare.....	47
6.12	Boendeservice	48
6.12.1	Stödboende	48
6.12.2	Gemenskapsboende	48
6.12.3	Serviceboende med heldygnsomsorg.....	49
6.12.4	Långvarig familjevård	50
6.12.5	Långvarig institutionsvård.....	50
7	Bilagor	51
7.1	Inkomstgränserna för långvariga inkomstbundna klientavgifter	51
7.2	Avgiftsprocent enligt familjens storlek för bruttoinkomster som överstiger inkomstgränsen.....	52
7.3	Avgifter som tas ut efter betalningsförmågan: inkomster som beaktas.....	53

7.4 Avgifter som tas ut enligt betalningsförmågan: inkomster som inte beaktas.....	54
--	----

Inledning

Syftet med tillämpningsanvisningen om klientavgifter är att förtydliga och precisera helheten med klientavgifter i Östra Nylands välfärdsområde. I tillämpningsanvisningen har man samlat lagstiftning och principer som gäller klientavgifterna. De allmänna principerna för klientavgifterna tillämpas på alla klientavgifter inom social- och hälsovården som tas ut inom välfärdsområdet. Välfärdsområdet beslutar i enlighet med den vid respektive tidpunkt gällande förvaltningsstadgan om de allmänna grunderna för de avgifter som tas ut för tjänster och andra prestationer samt om de klientavgifter som tas ut för tjänster som omfattas av välfärdsområdets organiseringsansvar.

Enligt förvaltningsstadgan för Östra Nylands välfärdsområde (26 §) fastställer områdesstyrelsen klientavgifterna i enlighet med de prissättningsprinciper som områdesfullmäktige har fastställt.

På debiteringen av klientavgifter inom social- och hälsovården tillämpas lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 734/1992 (nedan *klientavgiftslagen*) och förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården 912/1992 (nedan *klientavgiftsförordningen*). Bestämmelserna i lagen har företräde om lagen och förordningen strider mot varandra.

1 Allmänna anvisningar

1.1 Fastställande av klientavgiften

Enligt 1 § i klientavgiftslagen kan en avgift tas ut för social- och hälsovårdstjänster hos den som använder servicen, om inte något annat föreskrivs genom lag.

Social- och hälsovårdstjänster kan vara avgiftsfria för användare, avgiften kan vara densamma för alla, en så kallad fast avgift (jämnstor avgift), eller så kan den bestämmas utifrån klientens inkomst och betalningsförmåga (inkomstbunden avgift). En jämnstor avgift tillämpas t.ex. för besök inom hälso- och sjukvårdens öppenvårdsmottagning, medan en inkomstbunden avgift är t.ex. avgiften för regelbunden hemvård.

Den avgift som tas ut för välfärdsområdets tjänster får vara högst lika stor som kostnaderna för serviceproduktionen. Klienttaxorna finns i Östra Nylands välfärdsområdes klientprislista.

Avgifterna för social- och hälsovårdstjänster, minimibeloppen för personligt bruk och inkomstgränserna för inkomstbundna avgifter är bundna till antingen folkpensionsindexet eller arbetspensionsindexet enligt lagen och förordningen om klientavgifter.

Maximibeloppen för avgifter som bestäms enligt lagen och förordningen om klientavgifter (jämnstora avgifter) samt avgiftstaket justeras vartannat år (jämma år) i enlighet med förändringen i folkpensionsindexet. Inkomstgränser som används som grund för avgifter för kontinuerlig, regelbunden service i hemmet och långvarig boendeservice samt minimibeloppet för personligt bruk inom långvarig service justeras vartannat år i enlighet med arbetspensionsindex.

I regel tas inga klientavgifter ut av personer under 18 år, undantagen anges i denna tillämpningsanvisning (t.ex. lagen om specialomsorger om utvecklingsstörda 519/1977).

Välfärdsområdet ska ge klienten en faktura som motsvarar avgiftsbeslutet. Av fakturan ska framgå fakturans datum, den klient av vilken avgiften tas ut, den service för vilken avgiften tas ut, avgiftsgrunden, om det handlar om en offentlig eller privat serviceproducent samt kontaktuppgifter till den som ger ytterligare upplysningar. Av fakturan ska därtill framgå om tjänsten i fråga räknas in i avgiftstaket för hälso- och sjukvård. Om avgiften ska räknas in i avgiftstaket, ska det på fakturan finnas uppgift om att klienten själv måste kontrollera när avgiftstaket har nåtts. Till andra fakturor än fakturor som bestäms enligt betalningsförmågan ska det fogas en anvisning om omprövningsbegäran.

Välfärdsområdet ska ge klienten ett beslut om en avgift som bestäms enligt dennes betalningsförmåga. Av beslutet ska framgå den tjänsteinnehavare som fattat beslutet, tidpunkten för beslutet, den klient och service som beslutet gäller, storleken på avgiften och avgiftsgrunden samt kontaktuppgifterna till den person som ger ytterligare upplysningar. Till beslutet ska fogas en anvisning om omprövningsbegäran. Välfärdsområdet har också ansvar för att fastställa och ta ut klientavgifter för tjänster som tillhandahålls som köpta tjänster.

(Klientavgiftslagen 2 a § och 2 b §.)

1.2 Avgifter som fastställs efter betalningsförmåga

I 7 b § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården föreskrivs om långvarig service och de avgifter som tas ut för den. Avgiften som avses i 7 c § i klientavgiftslagen får dock inte tas ut för familjevård som ordnas med stöd av barnskyddslagen eller lagen om funktionshindersservice.

Vad gäller boendeservice som avses i socialvårdslagen, familjevård och professionell familjevård som avses i familjevårdslagen, slutenvård som avses i hälso- och sjukvårdslagen samt service på en institution som avses i socialvårdslagen, är en förutsättning för långvarighet 3 månader. Med beaktande av service som ges i hemmet, är en förutsättning för långvarig service att klienten får service minst en gång i veckan och dessutom att servicen beräknas vara i minst 2 månader, eller att servicen de facto redan har varat i minst 2 månader.

Välfärdsområdets beslut om en avgift som bestäms efter betalningsförmåga gäller tills vidare. Välfärdsområdet ska justera klientavgiften i situationer som avses i 10 j § i lagen samt på ansökan av klienten eller hans representant. Vid fastställande av avgiften ska en utredning göras av klientens familjeförhållanden, inkomstuppgifter samt eventuella rater som ska avdras från inkomsterna.

Enligt 10 § i klientavgiftslagen beaktas vid bedömning av betalningsförmåga och vid bestämmande av avgift, enligt vad som närmare bestäms i lagen eller förordningen om klientavgifter, att den som saken gäller lever i gemensamt hushåll i äktenskap eller äktenskapsliknande förhållanden, att det finns minderåriga barn i samma hushåll, andra av personens faktiska familjeförhållanden beroende faktorer som påverkar hans eller hennes betalningsförmåga samt den underhållsskyldighet som avses i lagen om underhåll för barn. När storleken på en avgift som fastställs enligt betalningsförmågan bestäms beaktas inkomsterna hos de personer som använt servicen på det sätt som bestäms i lagen och förordningen om klientavgifter.

Statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter, kommunala myndigheter och andra offentligrättsliga samfund, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter, försäkringsanstalter, arbetsgivare och arbetslöshetskassor samt serviceproducenter inom social- eller hälsovården är skyldiga att på en välfärdsområdesmyndighets begäran avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna lämna uppgifter och utredningar om en klients ekonomiska ställning som de har i sin besittning och som är nödvändiga vid bestämmandet av klientavgiften, om det välfärdsområde som bestämmer avgiften inte av klienten eller av klientens lagliga företrädare har fått tillräckliga och tillförlitliga uppgifter för bestämmandet av avgiften. Samma bestämmelser tillämpas även på uppgifter och utredningar om klientens makes eller sambos ekonomiska ställning, om avgiften bestäms eller har bestämts med stöd av 7 c eller 10 e § utifrån makarnas eller sambornas sammanräknade inkomster.

Skyldigheten att ge information gäller också penninginstitut, om välfärdsområdet inte har fått tillräckliga uppgifter och utredningar, eller om det finns grundad anledning att misstänka att de uppgifter som klienten eller klientens företrädare har lämnat är otillräckliga eller otillförlitliga. Bankuppgifterna ska begäras skriftligen av banken. Innan begäran skickas ska klienten och hans partner (om det har varit nödvändigt att begära uppgifter av partnern) informeras om att uppgifterna begärs. Beslutet om att göra en begäran kan endast fattas av en av välfärdsområdet utsedd tjänsteinnehavare.

Inkomster som beaktas anges i bilaga 3. Inkomster som inte beaktas anges i bilaga 4.

1.2.1 Justering av klientavgifter som debiteras efter betalningsförmåga

Avgifter som debiteras efter klientens betalningsförmåga fastställs tills vidare. Sådana avgifter gäller till exempel långvarigt serviceboende eller regelbunden hemvård. Avgifter som debiteras efter betalningsförmåga samt inkomstuppgifterna i anslutning till dessa granskas i samband med indexjusteringarna enligt gällande lagstiftning och på begäran av klienten eller dennes ombud eller på initiativ av välfärdsområdet när

- klientens eller familjens inkomster har förändrats,
- familjens förhållanden, som beaktas vid fastställande av avgiften, har förändrats
- klientens eller dennes makes rätt till föreskrivna avdrag har förändrats,
- avgiften visar sig vara felaktig,
- välfärdsområdets avgiftsgrunder ändras så att det påverkar klientavgiftens belopp,
- klientplanen ändras så att det påverkar klientavgiftens belopp,

För att fastställa en avgift som debiteras enligt betalningsförmåga ska klienten eller dennes intressebevakare lägga fram verifikat över inkomst- och beskattningssuppgifterna och de kostnader som behövs för att fastställa avgiften.

En avgift som ändras i samband med granskning ändras från början av nästa månad. Om beslutet gällande fastställande av avgift har baserats på felaktiga uppgifter som uppgetts av klienten eller hans representant, får avgiften rättas retroaktivt för högst ett år.

1.3 Kontroll av klientens personuppgifter och hemkommun

Klientens basuppgifter kontrolleras vid varje besök. Av klientens basuppgifter ska framgå åtminstone följande uppgifter:

- Personbeteckning (finsk personbeteckning eller tillfällig personbeteckning)
- Efternamn
- Förnamn
- Näradress (Boende- eller vistelseadress i Finland)

- Telefonnummer
- Hemkommun
- För minderåriga klienter ska alltid registreras en betalande anhörig

Klientens hemkommun bestäms enligt lagen om hemkommun (201/1994). Om det inte finns någon anledning att betvivla att uppgifterna är korrekta, är hemkommunen den kommun som är införd i befolkningsregistret.

1.4 Avgift för oanvänd service

En klient som fyllt 18 år kan debiteras för oanvänd service, om klienten eller dennes företrädare har bokat en tid hos hälso- och sjukvårdens mottagning eller hos social- och hälsovårdens kortvariga vård- eller boendeservice, men inte har kommit på plats utan en godtagbar orsak och inte har avbokats på förhand (Klientavgiftslagen 3 §).

Avgiften tas ut om uttaget av avgiften inte kan anses oskäligt och klienten i samband med bokningen har meddelats att en avgift kan komma att tas ut samt getts anvisningar om att tiden eller platsen kan avbokas på förhand. Uppgifter om uttag av avgift samt om avbokning ska lämnas så att klienten tillräckligt väl förstår innehållet i dem. (Klientavgiftslagen 3 §.) Avgiften kan också tas ut när ett välfärdsområde på en klients eller dennes företrädares initiativ har bokat en mottagningstid eller en kortvarig vårdplats eller boendeserviceplats. Även i detta fall ska klienten ges information om bokningen, den möjliga avgiften och avbokningsanvisningarna. Bedömningen av oskälighet görs från fall till fall. Det är oskäligt att ta ut en avgift alltid när klienten inte har möjlighet att göra på något annat sätt på grund av omständigheterna.

Tjänstens eventuella avgiftsfrihet (punkt 2 avgiftsfria hälso- och sjukvårdstjänster och socialvårdstjänster) befriar inte klienten från avgiften för ett besök som inte avbokats.

En avgift för service som inte använts och inte avbokats tas ut av personer som fyllt 18 år för följande tjänster:

- besök hos mödrarådgivningens mottagning (besök hos sjukskötare och läkare),
- besök hos preventivmedelsrådgivningens mottagning (besök hos sjukskötare och läkare),
- besök hos studerandehälsovårdens mottagning (besök hos sjukskötare och läkare),
- besök hos studerandevårdens psykologtjänsts mottagning,
- individuella besök och hembesök i fråga om fysioterapi, logopedi och ergoterapi,
- besök hos fotvårdens och näringsterapins mottagning,
- mottagnings- och distansbesök hos läkare inom hälsocentralens öppenvård,
- besök hos hälsocentralens sjukskötare,
- besök hos mun- och tandvårdens mottagning (tandläkare, specialisttandläkare, munhygienist och tandskötare),
- avvänjningsbehandling på avdelning,
- rehabiliterande institutionsvård inom missbrukarvården,
- hemsjukhuset och Mobila sjukhuset,

- minnespolikliniken (läkar- eller sjuksköttarmottagning),
- seriebehandling inom tjänster på grundnivå,
- lagstadgad ledighet för närståendevårdare till äldre eller personer med funktionsnedsättning,
- kortvarig dygnet runt-vård för personer med funktionsnedsättning.

1.5 Hur avbrott i servicen påverkar klientavgiften

Välfärdsområdet kan ta ut klientavgiften för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg, långvarig familjevård och långvarig institutionsvård samt avgiften för kontinuerlig och regelbunden service som ges i hemmet, även om servicen avbryts tillfälligt på grund av en orsak som beror på klienten.

Om servicen avbryts för mer än fem dagar, ska ingen avgift tas ut för den period som överskrider fem dagar.

Om servicen avbryts av orsaker som beror på välfärdsområdet eller på grund av att klienten får slutna vård, tas avgift inte ut heller för de nämnda fem dagarna.

Om avbrottet i servicen pågår hela månaden, tas det inte ut någon avgift alls.

(Lag om klientavgifter inom social- och hälsovården 10 k §)

1.6 Övergångssituationer för klienten

När en klient flyttar från en tjänst till en annan som tillhandahålls av Östra Nylands välfärdsområde, till exempel från en boendeenhet till institutionsvård eller från institutionsvård till institutionsvård eller från en boendeenhet till en boendeenhet eller från öppenvård till institutionsvård, debiterar den sändande enheten ingen avgift för utskrivningsdagen eller mottagningsbesöket.

Vid kortvarig institutionsvård tas en vårddagsavgift ut för inskrivningsdagen, de efterföljande vårddagarna och för utskrivningsdagen. Om klienten dock omedelbart flyttar till en annan institution tar den sändande institutionen inte ut någon avgift för den dag då klienten flyttar. Om klienten flyttar från institutionsvård till en boendeserviceenhet debiteras klienten för utskrivningsdagen.

Om klienten flyttar från familjevård direkt till serviceboende eller institutionsvård, debiteras avgiften för serviceboende eller institutionsvård för ankomstdagen, men inte familjevårdsavgiften för ifrågavarande dag. Om klienten flyttar från serviceboende eller institutionsvård till familjevård, debiteras avgiften för serviceboende eller institutionsvård för utskrivningsdagen, men inte familjevårdsavgiften för ifrågavarande dag.

1.7 Distanstjänster

Social- och hälsovårdstjänster kan tillhandahållas antingen som besök på plats eller på distans, via en dubbelriktad dataförbindelse, till exempel via en dator, smarttelefon eller surfplatta.

Distanstjänsten är avgiftsbelagd om den ersätter ett traditionellt fysiskt besök och till innehållet motsvarar ett personligt vård- eller servicebesök. Tjänsten som ersätter besök på plats är som huvudregel interaktiv och riktad individuellt till klienten. Ett vårdrelaterat telefonsamtal eller en chatt med läkare prissätts separat.

Om ingen egen avgift har fastställts för distanstjänsten i prislistan, debiteras en avgift som motsvarar avgiften för ett fysiskt besök. Om tjänsten enligt taxan är avgiftsfri är den avgiftsfri även som distanstjänst. Hälso- och sjukvårdens distanstjänster ingår i avgiftstaket på samma sätt som traditionella mottagningsbesök.

1.8 Köptjänst och servicesedel

För tjänster som ordnas som köptjänst debiteras av användaren samma avgifter som för motsvarande tjänster som ordnas av välfärdsområdet självt.

Servicesedeln är ett sätt att ordna lagstadgade social- och hälsovårdstjänster. Beroende på tjänsten kan värdet på servicesedeln vara jämnstort eller inkomstbundet. Servicesedelns värde ska vara skäligt med tanke på klienten. Välfärdsområdet tar inte ut någon klientavgift för tjänster som tillhandahålls med servicesedel, men klienten måste betala en självriskandel som tas ut av serviceproducenten. Klienten kan vägra att ta emot servicesedlar, varvid välfärdsområdet ordnar servicen på annat sätt.

Med servicesedeln kan klienten själv välja en serviceproducent bland dem som godkänts av välfärdsområdet. Klienten erbjuds rådgivning och handledning om användningen av servicesedlar. Bestämmelser om servicesedlar finns i lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården (569/2009). Allmänna och tjänstespecifika regler för Östra Nylands välfärdsområdes servicesedel finns på webbplatsen.

1.9 Tjänster som ges som seriebehandling

Seriebehandling är regelbunden vård som upprepas systematiskt och ges av en sakkunnig inom hälsovården. Som seriebehandling kan anses behandling som

- upprepas nästan identiskt minst tre gånger,
- upprepas med högst två veckors mellanrum,
- kan upprepas mindre ofta på grund av orsaker med anknytning till vården

Avgiften för seriebehandling får tas ut högst 45 gånger per kalenderår. Alla behandlingsgånger för olika behandlingar som ges i serie räknas in i det sammanlagda antalet behandlingsgånger.

Inom primärvården är seriebehandling terapitjänster såsom fysioterapi, talterapi, fotterapi, näringsterapi eller ergoterapi som ges i serie. I det sammanlagda antalet behandlingsgånger räknas även eventuell seriebehandling som ordnats som köptjänster. Seriebehandling räknas in i avgiftstaket.

1.10 Hälsa- och sjukvårdens avgiftstak

För vissa av de avgifter inom den offentliga hälso- och sjukvården som klienten betalar har det fastställts ett årligt maximibelopp dvs. ett avgiftstak, från 1.1.2026 är avgiftstaket 815 euro. När avgiftstaket har överskridits är de tjänster som räknas in i avgiftstaket avgiftsfria för klienten till utgången av kalenderåret i fråga, med undantag för kortvarig institutionsvård, för vilken en avgift på 26,80 euro per vård dag tas ut efter att avgiftstaket överskridits av personer som är 18 år och äldre (från 1.1.2026).

Vid beräkningen av det totala avgiftsbeloppet beaktas de avgifter som uppkommit under kalenderåret (1.1–31.12) enligt när klienten har fått tjänsten.

Avgifter för tjänster som används av en person under 18 år och som räknas in i avgiftstaket beaktas tillsammans med den andra förälderns eller vårdnadshavarens avgifter (laglig förmyndare).

Till avgiftstaket räknas också avgifter som tas ut för köptjänster om tjänsten hör till välfärdsområdets organiseringsansvar.

Det är på klientens ansvar att kontrollera när avgiftstaket för klientavgifter uppnås. Det framgår av fakturan om klientavgiften räknas in i avgiftstaket. När avgiftstaket uppnås får klienten ett intyg över att avgiftstaket överskridits. För att få intyget (ett s.k. frikort) måste klienten uppvisa verifikat för tjänsterna som klienten själv eller klientens barn betalat för.

Följande tjänster/avgifter räknas in i avgiftstaket:

- öppenvårdstjänster vid social- och hälsostationen,
- poliklinikbesökens undersökning och vård,
- dagkirurgiska ingrepp,
- undersökning och behandling inom mun- och tandvården (exklusive tandtekniska kostnader),
- specialsjukvårdsingrepp för mun och käkar,
- vård som ges av yrkespersoner inom hälso- och sjukvården, såsom fysio- och näringsterapi,
- seriebehandling,
- dag- och nattvård,
- tillfällig hemsjukvård och hemsjukhusvård,

- kortvarig institutionsvård/-service (utvärderings- och rehabiliteringsplatser, krisplatser, intervallvård, exklusive tjänster under närståendevårdarens ledighet),
- sådana rehabiliteringsperioder vid en institution för medicinsk rehabilitering som beviljas personer som har rätt till service med stöd av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda eller lagen om service och stöd på grund av handikapp (675/2023),
- avgifter som tas ut för ovan nämnda tjänster när de har tillhandahållits som köptjänster,
- avgifter som tas ut för ovan nämnda tjänster, när fakturan för klientavgiften har betalats från utkomststödet,
- avgifter som tas ut för ovan nämnda tjänster när de har ordnats på distans.

Följande tjänster/avgifter räknas inte in i avgiftstaket:

- avgifter som tagits ut för vård som ersätts enligt olycksfallsförsäkringslagen, lagen om skadeförsäkring, lagen om militära skador, motorfordonsförsäkringslagen, patientskadelagen eller motsvarande tidigare lagar,
- avgifter som har tagits ut hos en person som inte har hemkommun i Finland, med undantag för avgifter som har tagits ut hos en person som med stöd av Europeiska unionens lagstiftning eller en internationell överenskommelse som är bindande för Finland har rätt till hälsovårdstjänster på samma villkor som en person som är bosatt i Finland eller som med stöd av lagen om ordnande av social- och hälsovård jämförs med invånare i en kommun,
- tandtekniska kostnader i samband med mun- och tandvård,
- avgifter för tillfällig hemtjänst eller tillfällig hemvård (med undantag för avgiften för tillfällig hemvård som endast är sjukvårdsmässig),
- avgift för regelbunden hemvård,
- avgift för långvarig institutionsvård,
- avgift för sjuktransport,
- avgift för läkarintyg,
- avgift för boendeservice enligt socialvårdslagen,
- avgift för oanvänd eller icke-avbokad tjänst,
- avgift för laboratorie- och bildiagnostiska undersökningar som görs med remiss av en privatläkare,
- klientavgifter som tas ut under närståendevårdens lagstadgade ledigheter,
- avgift för boendeservice för personer med funktionsnedsättning,
- avgift för transporttjänster för personer med funktionsnedsättning,
- serviceavgift för företagshälsovård,
- avgift för familjevård,
- avgifter för dröjsmålsränta och inrivningskostnader,
- självriskandelar för servicesedlar eller färdtjänster,
- andra avgifter, som 6 a § i klientavgiftslagen inte föreskriver att ska beaktas i avgiftstaket.

(Lag om klientavgifter inom social- och hälsovården 6 a §)

1.11 Valfrihet inom hälso- och sjukvården

Enligt 47 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) får en person välja vid vilken hälsovårdscentral eller hälsostation han eller hon vill få icke-brådskande primärvårdstjänster, oavsett inom vilket välfärdsområdes område hälsovårdscentralen eller hälsostationen finns. Personen ska göra en skriftlig anmälan om byte av hälsovårdscentral eller hälsostation både till den hälsovårdscentral eller hälsostation som han eller hon anlitar för närvarande och till den valda hälsovårdscentralen eller hälsostationen. Valet kan gälla endast en hälsovårdscentral eller hälsostation åt gången. Undantag som gäller valfriheten finns i 47 § i hälso- och sjukvårdslagen.

Valet ska alltid anmälas skriftligt (blanketten Anmälan om byte av hälsostation) till det nuvarande och det nya välfärdsområdet. I Östra Nylands välfärdsområde skickas anmälan till registratörskontoret.

När klienten på basis av valfriheten har gjort en anmälan om val av hälsostation eller hälsovårdscentral träder valet i kraft tre veckor efter att anmälan lämnats. En separat anmälan måste göras för varje familjemedlem. Valet gäller endast en hälsostation åt gången och gäller i ett år, varefter valet kan göras på nytt. Vårdansvaret stannar hos den valda stationen tills personen meddelar om förändringar.

Om personen väljer en hälsostation i ett annat välfärdsområde, gäller valet alla icke-brådskande primärvårdstjänster: mottagningstjänster inom öppenvården, hälsorådgivning, hälsokontroller, intyg och screeningar, mun- och tandvårdstjänster, rådgivningstjänster, utdelning och tjänster i fråga om medicinska förnödenheter, mentalvårds- och missbrukartjänster, rådgivnings-, planerings- och terapitjänster i fråga om rehabilitering, hjälpmedelstjänster och kortvarig institutionsvård.

Barn som har placerats med stöd av barnskyddslagen har rätt att få all service inom hälso- och sjukvård som hen behöver (69 § i hälso- och sjukvårdslagen) av välfärdsområdet på bosättningsorten.

Ålämningar omfattas inte av valfriheten och måste ha en betalningsförbindelse.

I 48 § i hälso- och sjukvårdslagen finns också bestämmelser om situationer där klienten har möjlighet att få vård i ett annat välfärdsområde än det där personen har sin hemkommun. Om en person på grund av arbete, studier, fritid eller en nära anhörigs eller annan närstående persons boende eller av någon annan motsvarande orsak är bosatt eller regelbundet eller under en längre tid vistas i ett välfärdsområde inom vars område personen inte har sin hemkommun, får personen för vård enligt vårdplanen också utnyttja primärvårdstjänsterna i ett annat välfärdsområde än det egna utan att den vårdansvariga hälsovårdscentralen eller hälsostationen ändras. I dessa situationer ska klienten före besöket meddela välfärdsområdet om det tillfälliga behovet av icke-brådskande vård på den andra bostadsorten och bifoga en vårdplan från den hälsovårdscentral som ansvarar för vården.

1.12 Avgränsning av icke-brådskande tjänster

Klienten ges inte icke-brådskande tjänster i följande situationer:

- Personen har inte valt Östra Nylands välfärdsområde som det välfärdsområde som ansvarar för hens vård eller
- personen har valt ett annat område som ansvarig för sin primärvård.

Valet kontrolleras alltid i samband med tidsbokning. Avgränsningen av icke-brådskande tjänster gäller inte skolhälsovården, studerandehälsovården, hemvården, hemsjukhuset eller långvarig institutionsvård.

Tjänster som ges i hemmet ordnas inte utanför det egna området utan en betalningsförbindelse.

1.13 Långvarig vård utanför hemkommunen

Enligt 3 a § i lagen om hemkommun kan en person (bosatt utanför sin hemkommun), som har varit i ett vårdförhållande som har varat i över ett år eller som beräknas vara i över ett år, välja vistelsekommunen som sin hemkommun, varvid ansvaret för att ordna servicen överförs till välfärdsområdet i den nya hemkommunen.

Enligt 55 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) kan den som önskar flytta till ett annat välfärdsområdes område, men på grund av ålder eller någon orsak inte kan bo där självständigt, ansöka om de tjänster som behövs hos det välfärdsområde inom vars område kommunen i fråga ligger på samma grunder som om han eller hon var invånare i den kommunen.

Det välfärdsområde som har tagit emot ansökan ska behandla ansökan och bedöma sökandens servicebehov i samarbete med det välfärdsområde som ansvarar för att ordna tjänsterna och fatta beslut i ärendet. Man kan endast ha en ansökan anhängig och således, om sökanden har lämnat in en ansökan till något annat välfärdsområde och behandlingen av ärendet fortfarande pågår så behandlas inte den andra ansökan som lämnats in.

Om välfärdsområdet har beslutat att bevilja tjänsterna ska sökanden inom två veckor från det att han eller hon har fått del av beslutet meddela om han eller hon tar emot tjänsterna. Sökanden ska dessutom inom tre månader från delfäendet av beslutet flytta till den vårdplats eller boendeservice som avses i beslutet. Om sökanden försummar att iaktta dessa tidsfrister, förfaller hans eller hennes rätt till de tjänster som beslutet avser.

1.14 Funktionshindersservice lagens skyddsbestämmelse om klientavgifter

Utöver vad som i 11 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården föreskrivs om efterskänkande av avgift eller nedsättning av fastställd avgift, ska avgift för social- och hälsovårdstjänster som ordnas enligt en i 2 § 2 mom. i lagen om funktionshindersservice avsedd lag inte bestämmas, eller avgiften efterskänkas eller nedsätts, om avgiften hindrar eller väsentligen försvårar ordnandet av individuell service för personen med funktionsnedsättning eller om det är befogat med beaktande av vårdsynpunkter (Lagen om funktionshindersservice 2 §).

Skyddsbestämmelsen gäller inte eventuella avgifter för service som beviljas med stöd av lagen om funktionshindersservice, utan på dem tillämpas bestämmelserna om efterskänkande och nedsättning av avgift i 11 § i klientavgiftslagen.

2 Avgiftsfria social- och hälsovårdstjänster

2.1 Avgiftsfri socialservice

Avgiftsfri socialservice enligt 4 § i klientavgiftslagen är:

- Socialt arbete, social handledning, social rehabilitering, familjearbete, rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor och övervakning av umgänge mellan barn och förälder enligt 14 § i socialvårdslagen (1301/2014) samt stöttat umgänge och övervakade byten enligt 27 § i den lagen.
- Handlingar som har getts till en person i ärenden som gäller hans socialvård.
- Barnskyddets tjänster.
- Den service som välfärdsområdet ska tillhandahålla enligt äktenskapslagen (234/29), lagen om faderskap (700/75), adoptionslagen (153/85), lagen om underhåll för barn (704/75), lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/83), lagen om tryggnad av underhåll för barn (122/77) och lagen om vissa underhållsbidrags bindande vid levnadskostnaderna (660/66).
- Poliklinisk missbrukarvård.
- Träning enligt 7 § i lagen om funktionshindersservice (675/2023), personlig assistans enligt 9 §, särskilt stöd för delaktigheten enligt 12 §, stöd i att fatta beslut enligt 14 §, krävande multiprofessionellt stöd enligt 16 §, stöd för boendet enligt 18 §, stöd för boendet för barn som ordnas i hemmet enligt 19 §, stöd för tillgängligt boende enligt 22 §, kortvarig omsorg enligt 24 §, dagverksamhet enligt 25 § med undantag för transport och måltider, arbetsverksamhet för personer med utvecklingsstörning enligt 27 §, stöd för rörligheten enligt 28 §, andra tjänster och stödåtgärder som behövs för att lagens syfte ska uppnås enligt 34 §, uppehälle i anknytning till morgon- och eftermiddagsverksamhet som ordnas som kortvarig omsorg enligt 24 §, resor till arbetsverksamhet för personer med utvecklingsstörning enligt 27 § samt tjänster

enligt den lagen som ingår i helheten för stöd för boendet och i stöd för boendet för barn som ordnas i hemmet.

- För stöd för boendet och för personlig assistans kan det dock tas ut en avgift om personen får ersättning för dem med stöd av någon annan lag än lagen om funktionshinderservice.
- Specialomsorger enligt lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977) och transport enligt 39 § i den lagen; för uppehållet för en person med utvecklingsstörning kan dock tas ut en avgift.

2.2 Avgiftsfria hälsovårdstjänster

Enligt 5 § i lagen om klientavgifter är följande hälsovårdstjänster avgiftsfria:

- Service som tillhandahålls inom primärvården på grundval av 13–17 §, 19 § 1 punkten samt 24, 27 och 29 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) samt tillhörande vårdmaterial och förbrukningsartiklar för behandling av långvarig sjukdom.
- Besök hos sjukskötare, hälsovårdare, barnmorska eller närvårdare.
- Sårvård.
- Besök hos en sjukskötare på minnespolikliniken.
- Tandläkarutlåtande om operationsduglighet (undersökning och röntgen är avgiftsbelagda).
- Besök hos mödra- och barnrådgivningen.
- Besök som gäller faderskapstest.
- Undersökning, vård och uppföljning som polikliniker för mödravård ger gravida som använder rusmedel.
- Besök inom skol- och studerandehälsovården, skolhälsovårdstjänster som ordnas med stöd av 16 § i hälso- och sjukvårdslagen, även för personer som fyllt 18 år.
- Screening samt hälsokontroller och -rådgivning.
- Hälsoundersökning för arbetslösa.
- Vaccinationer som ingår i nationella vaccinationsprogrammet.
- Undersökning, behandling och läkemedel som förskrivits för behandling av en allmänfarlig smittsam sjukdom (lagen om smittsamma sjukdomar 1227/2016 4 § 2 mom.), karantän för en person som konstaterats eller av grundad anledning misstänks ha exponerats för en allmänfarlig smittsam sjukdom, isolering av en person som smittats eller av grundad anledning misstänks ha smittats av en allmänfarlig smittsam sjukdom samt läkemedel som förskrivits för behandling av en person som smittats av en övervakningspliktig smittsam sjukdom.
- Undersökning och behandling av hivinfektion, schanker, gonorré och sådana klamydiainfektioner som sprids vid könsumgänge och läkemedel som ordinerats för behandling och förebyggande av dessa sjukdomar.
- Öppenvårdstjänster för behandling av psykisk hälsa samt missbruks- och beroendevård samt öppenvårdstjänster för opioidavvänjning och substitutionsbehandling för opioidberoende med opioidläkemedel.

- Tjänster vid mottagningscenter som inrättats för personer som har blivit utsatta för sexuellt våld och som avses i artikel 25 i Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (FördrS 53/2015).
- Undersökning och vård av levande givare av mänskliga organ, vävnader eller celler.
- Rådgivning och utredning om rehabiliteringsbehov och -möjligheter samt anpassningsträning och rehabiliteringshandledning i samband med medicinsk rehabilitering som avses i 29 § i hälso- och sjukvårdslagen.
- Hjälpmedel för medicinsk rehabilitering samt anpassning och underhåll av dem enligt 29 § i hälso- och sjukvårdslagen, utom då behovet av hjälpmedel förorsakas av skada eller yrkessjukdom som ersätts enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (1026/1981), lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948), trafikförsäkringslagen (279/1959), patientförsäkringslagen (585/1986) eller tidigare lagar som motsvarar dessa; samt (24.4.2015/468).
- Vård och uppehälle för personer som inte fyllt 18 år till den del vårddagarna är flera än sju under ett kalenderår samt sådan medicinsk rehabilitering, hyposensibiliseringsbehandling, behandling av tal- och röststörningar, strål- och cytostatikabehandling och annan motsvarande behandling som ges i serie samt kontinuerlig dialysbehandling
- Flyttning av patient, när en läkare föreskrivit transport med ett sjuktransportfordon av en inskriven patient från en vårdplats på hälsostationen eller sjukhuset till en annan vårdinrättning eller till hemvård.
- Akutvård som ordnats enligt 39 och 40 § i hälso- och sjukvårdslagen, med undantag för sjuktransport i samband med akutvård.

2.3 Andra avgiftsfria social- och hälsovårdstjänster i Östra Nylands välfärdsområde

- Prevention för personer under 20 år.
- Läkbesök för personer med utvecklingsstörning i specialomsorg.
- Hembesök av läkare för klienter med regelbunden hemvård.
- Hemrehabiliteringens första bedömningsbesök.
- Rehabilitering under avdelningsperioden (besök hos fysioterapeut, ergoterapeut, näringssterapeut eller talterapeut) ingår i dagvårdsavgiften.
- Tjänster för personer i arbetsför ålder: Tillfälligt boende.
- Funktionshindarservice: Rehabiliteringshandledning.

3 Avgifter för specialgrupper

3.1 Frontveteraner

Östra Nylands välfärdsområde tar inte ut klientavgifter av frontveteraner för social- och hälsovårdstjänster.

Östra Nylands välfärdsområde tar ut ersättningar av Statskontoret för följande tjänster som det tillhandahåller (Statskontorets anvisning till välfärdsområdena 2025 VK/55558.00.00.00.01/2024).

- hemservice, hemsjukvård eller hemsjukhusvård,
- måltidstjänster och stödtjänster i hemmet (stödtjänster t.ex. trygghetstelefontjänster, tjänster för att sköta sina ärenden, butiks-, ledsagar-, hygien-, städ- och tvättservice samt apotekets dosdispenseringstjänst).
- service som stöder rörlighet enligt socialvårdslagen,
- dagcenterverksamhet,
- vård under närståendevårdarens lagstadgade ledighet
- boendeservice och måltiderna som ingår,
- långvarig familjevård enligt familjevårdslagen,
- medicinsk rehabilitering enligt 24 § i hälso- och sjukvårdslagen,
- tandundersökning, förebyggande behandling, protetiska åtgärder.

Tjänster som stöder boende hemma för frontveteraner grundar sig på lagen och förordningen om rehabilitering av frontveteraner och ändringarna av dessa (1184/1988, 605/2022 och 1348/1988, 1041/1997). Frontveteranernas och krigsinvalidernas tjänster som stöder boende hemma är på enhetlig nivå men grundar sig på olika lagar. En frontveteran som har rätt till tjänster som stöder boende hemma ska vara bosatt i Finland, ha deltagit i Finlands krig 1939–1945 och ha tilldelats frontmannatecken, fronttjänsttecken eller fronttecken.

3.2 Krigsinvalider

Östra Nylands välfärdsområde tar inte ut klientavgifter av krigsinvalider för social- och hälsovårdstjänster.

Östra Nylands välfärdsområde tar ut ersättningar av Statskontoret för nedan nämnda tjänster som det tillhandahåller (Statskontorets anvisning till välfärdsområdena 2025 VK/55558.00.00.00.01/2024). Tjänster som ordnas enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst är inte inkomstrelaterade och förutsätter alltså inte utredning av inkomster. Behovsprövning enligt socialvårdslagen ska ändå tillämpas. Det spelar ingen roll om välfärdsområdet ordnar motsvarande tjänster för andra kommuninvånare eller inte.

Krigsinvalider med en invaliditetsgrad på minst 10 % och som skadades eller insjuknade till följd av kriget 1939–1945

- hemvård och hemtjänst samt tillhörande stöd- och måltidsservice,
- omsorgs- och måltidsavgifter för boendeservice samt hyra i boende med heldygnsomsorg,
- långvarig familjevård (ersätts på basis av Statskontorets anvisningar),
- tjänster som hör till stödet för närståendevård,
- tjänster som stöder rörligheten som beviljats med stöd av 23 § i socialvårdslagen,
- sjukvårdstjänster som avses i 24 § i hälso- och sjukvårdslagen.

För krigsinvalider med en invaliditetsgrad på minst 20 %

- långvarig institutionsvård,
- kortvarig rehabiliterande institutionsvård.

3.3 Asylsökande

Asylsökande klienters mottagningsbesök faktureras från mottagningscentralerna enligt de faktiska kostnaderna för tjänsteproduktionen. En kopia av klientens identitetskort eller av betalningsförbindelsen från förläggningen skickas till Östra Nylands välfärdsområdes registratorskontor.

3.4 Värnpliktiga och uppbåd

Hälso- och sjukvården för värnpliktiga är avgiftsfri. Kostnaderna för att tillhandahålla vården faktureras av den brigad där den värnpliktige utför tjänsten.

Östra Nylands välfärdsområde debiterar staten för kostnaderna för uppbåd i enlighet med avtal. Huvudstaben skickar årligen listan över uppbådspliktiga personer som ska genomgå hälsokontroll till välfärdsområdet och skolhälsovården skickar hälsokontrollblanketterna till huvudstaben.

3.5 Debitering av avgifter av klienter som inte är bosatta i Finland

Om klienten inte har en hemkommun i Finland, debiteras hen en avgift som motsvarar de kostnader som den givna hälso- och sjukvårdsservicen har förorsakat välfärdsområdet, såvida inte annat följer av en internationell konvention som är bindande för Finland eller av Europeiska unionens lagstiftning och klienten jämställs med en invånare i välfärdsområdet i enlighet med 56 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021).

Ovan nämnda avgifter får inte tas ut för vaccinationer som ingår i det nationella vaccinationsprogrammet enligt 44 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016), för allmänna frivilliga vaccinationer enligt 45 § 1 mom. och för obligatoriska vaccinationer enligt 47 § i den lagen, för undersökning för att förhindra spridningen av en allmänfarlig smittsam

sjukdom, för brådskande vård enligt 50 § i hälso- och sjukvårdslagen samt för läkemedel som ordinerats för behandling av en allmänfarlig smittsam sjukdom och för undersökning, vård och läkemedel som ordinerats för behandling av en gravid hiv-positiv person.

Avgiftsfriheten gäller inte personer vars vistelse i Finland är avsedd att vara tillfällig eller personer som får ersättning för kostnader med stöd av någon annan lag eller på basis av en försäkring. Till exempel kan en turist som tillfälligt vistas i Finland debiteras en avgift för vaccinationer, undersökningar, vård och förskrivna läkemedel som avses i punkt 2.

Om klienten inte har hemkommun i Finland, ett intyg över rätt till vård eller ett av Fpa utfärdat intyg över rätt till vårdförmåner i Finland eller om klienten inte är turist i Finland, tillämpas inte 13 § i klientavgiftslagen. Av dessa klienter kan kostnaderna för vården debiteras till fullt belopp.

Personer som bor i Europeiska unionens medlemsstater, EES-stater, Nordirland eller Schweiz ska styrka sin rätt till brådskande (nödvändig) sjukvård med ett europeiskt sjukvårdskort (EHIC) eller ett intyg som tillfälligt ersätter det europeiska sjukvårdskortet eller ett Fpa-intyg, med vilket personer som arbetar i Finland och personer som får pension från Finland kan få vård med samma klientavgifter som personer som bor i Finland.

Undantag från den allmänna regeln:

- Om EHIC-kortet inte är med kan personer som bor i Norden styrka sin rätt till vård med en identitetshandling eller ett pass från bosättningslandet och sin adress i bosättningslandet.
- Personer som bor i Australien kan styrka sin rätt till vård med sitt pass och sin adress i bosättningslandet. Avtalet gäller inte studerande.
- Personer som bor i Storbritannien kan styrka sin rätt till vård med antingen ett EHIC- eller GHIC-kort.
- Personer som söker icke-brådskande vård och som bor i EU/EES-länder, Schweiz eller Storbritannien ska visa upp ett förhandstillstånd (blankett E112 eller S2) eller betala en avgift som motsvarar de faktiska kostnaderna.

Personer från andra länder betalar avgifter som motsvarar de faktiska kostnaderna för både brådskande (nödvändig) och icke-brådskande vård.

Av utlänningar som har hemkommun i Finland och som omfattas av sjukförsäkringen i Finland eller som har ett giltigt intyg över rätt till vårdförmåner i Finland debiteras på samma sätt som av personer som är stadigvarande bosatta i Finland de klientavgifter som anges i klientavgiftslagen och -förordningen och som bestämts av Östra Nylands välfärdsområdes områdesstyrelse.

(Klientavgiftslagen 13 §.)

3.6 Fakturering av fullkostnadsavgiften för vård som omfattas av olycksfallsförsäkringar

Försäkringsbolagen ersätter kostnader som vården av klienterna orsakar i sin helhet då det är fråga om en trafik- eller arbetsplatsolycka eller det första besöket vid misstanke om yrkesbetingad sjukdom. När en diagnos om yrkesbetingad sjukdom har fastställts, ersätter försäkringsbolaget all vård med anknytning till den. Ersättning kan inte ansökas för olyckor som inträffat före 2005.

Om den skadade har rätt till ersättning för sjukvård, ska försäkringsbolaget betala en fullkostnadsavgift för sjukvårdskostnaderna till det välfärdsområde som har ordnat sjukvården. En förutsättning är att verksamhetsenheten inom den offentliga hälso- och sjukvården har uppfyllt sin anmälningsplikt enligt 41 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar. Fullkostnadsavgift betalas inte för långvarig sluten vård som ges på grund av en olycka (40 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar).

Om man när patienten söker sig till vården eller senare i samband med ett vårdbesök beslutar om en åtgärd, om vilken en plan utarbetas i enlighet med 4 a § i lagen om patientens ställning och rättigheter, eller om vilken man på annat sätt fattar ett beslut, ska verksamhetsenheten inom den offentliga hälso- och sjukvården skicka planen till försäkringsbolaget inom fyra vardagar från den dag då anteckningar i patientjournalen ska göras i enlighet med bestämmelserna som getts med stöd av lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992).

Anmälningsskyldigheten gäller inte brådskande sjukvård, varmed avses bedömning av behovet av omedelbar vård och vård som inte kan uppskjutas utan väsentlig försämring av skadan eller sjukdomen eller besök på en mottagning vid en verksamhetsenhet inom den offentliga hälso- och sjukvården och röntgenundersökning, ultraljudsundersökning och andra mindre undersökningar och behandlingar som kan jämföras med dem och utförs i samband med besöket (lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar 41 §).

4 Begäran om omprövning, fakturering och indrivning

Enligt 15 § i klientavgiftslagen får omprövning begäras av ett beslut och en faktura som gäller klientavgifter. Klienten har rätt att få ett specificerat beslut om en klientavgift som bestäms enligt betalningsförmågan som omprövning kan begäras av. Omprövning får dock inte begäras i en faktura som gäller en sådan avgift som bestäms enligt betalningsförmågan som avses i 2 § i klientavgiftslagen, utan i dessa situationer ska omprövning begäras i själva beslutet.

Fakturan eller beslutet som skickas till klienten innehåller anvisningar om hur man begär omprövning av beslutet och vart begäran ska skickas. Tidsfristen för begäran om omprövning

är 30 dagar från den dag då beslutet delgavs. Delgivningsdagen räknas inte in i tidsfristen. Om inte annat visas anses parten ha delgivits beslutet sju (7) dagar efter det att brevet avsändes eller den tredje dagen efter det att det elektroniska meddelandet avsändes. Om sista dagen i tidsfristen är en helgdag, lördag, självständighetsdag, första maj, julafton eller midsommarafton, fortsätter tidsfristen till nästa vardag. Om begäran om omprövning inte har gjorts inom tidsfristen så behandlas den inte. Begäran om omprövning skickas till Östra Nylands välfärdsområdes registratorskontor.

Om det finns ett uppenbart fel i en faktura eller ett klientavgiftsbeslut som mottagits, ska det verksamhetsställe som fakturan gäller kontaktas för korrigerings av fakturan. Kontaktuppgifterna finns på fakturan.

Om klienten har tillfälliga betalningssvårigheter, t.ex. i fråga om att betala en enskild faktura, kan klienten utan extra avgift begära att förfallodagen flyttas eller att fakturan betalas i delar. Detta gäller även jämnstora klientavgifter för hälso- och sjukvård, för vilka nedsättning eller efterskänkande av klientavgiften inte beviljas. Anstånd med betalningen kan beviljas eller så kan en separat betalningsplan göras. Anstånd med betalningen måste begäras före fakturans förfallodag. I regel beviljas inte begäran om anstånd med betalningen som inkommit efter förfallodagen. Om fakturan inte har betalats senast på förfallodagen får klienten en påminnelse från inkassoföretaget. Östra Nylands välfärdsområdes inkasso sköts av Revire Oy. Inkassoföretaget skickar en betalningsuppsmaning tidigast 14 dagar från förfallodatomet. Om klientavgiften inte betalas efter betalningsuppsmaningen, överförs avgiften för indrivning.

Förfrågningar om att flytta fakturans förfallodag och övriga förfrågningar om fakturans betalningsstatus riktas i första hand till Östra Nylands välfärdsområdes kundtjänst för fakturering på numret 019-5600 140 eller per e-post till adressen laskutus@itauusimaa.fi.

(Lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 15 §)

5 Nedsättning eller efterskänkande av klientavgifter

Enligt klientavgiftslagen ska en avgift som fastställts för socialvårdsservice och en sådan avgift för hälsovårdsservice som bestämts enligt klientens betalningsförmåga (inkomstbunden) efterskänkas eller nedsätts till den del förutsättningarna för personens eller familjens försörjning eller förverkligandet av personens lagstadgade försörjningsplikt äventyras av att avgiften tas ut. Avgifter kan också nedsättas eller efterskänkas om det är befogat med beaktande av vårdsynpunkter. Nedsättning och efterskänkande av klientavgiften ska prioriteras i förhållande till utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997) (30.12.2020/1201).

I Östra Nylands välfärdsområde tillämpas nedsättning eller efterskänkande av klientavgifter på avgifter för socialvård och hälso- och sjukvård som bestäms utifrån klientens betalningsförmåga. Jämnstora avgifter inom hälso- och sjukvården, till exempel avgifter för läkarbesök eller kortvarig institutionsvård, debiteras enligt fastställda taxor. Välfärdsområdet har ingen lagstadgad skyldighet att efterskänka eller nedsätta dessa klientavgifter.

Klienten ska informeras om i vilken lag det föreskrivs om nedsättning eller efterskänkande av avgiften. Informationen ska ges före den första servicehändelsen eller i samband med den. Om det inte är möjligt att ge informationen före servicehändelsen eller i samband med den, kan informationen lämnas senare, dock senast när avgiften tas ut. Informationen ska ges så att klienten tillräckligt väl förstår dess innehåll. När informationen ges ska klienten ges namnet på och kontaktuppgifterna till den aktör av vilken klienten vid behov kan begära ytterligare upplysningar.

Flera av de jämna avgifterna inom hälso- och sjukvården beaktas i det årliga avgiftstaket för hälso- och sjukvården och en del klientgrupper har också befriats från avgifter. Efter att avgiftstaket har uppnåtts är hälso- och sjukvårdstjänsterna i regel avgiftsfria för klienten under innevarande kalenderår (med undantag för kortvarig institutionsvård, för vilken en nedsatt vårdavgift tas ut).

I lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården (569/2009) finns bestämmelser om att höja värdet på en servicesedel om klientens eller hans familjs försörjning eller klientens lagstadgade underhållsskyldighet annars äventyras eller om det är nödvändigt med hänsyn till andra vårdspunkter.

Klienten ska ansöka om de primära förmånerna (Fpa:s vårdbidrag, bostadsbidrag, garantipension) innan hen ansöker om avgiftsnedsättning eller senast under processen för avgiftsnedsättning. Nedsättning eller efterskänkande av klientavgiften grundar sig alltid på en individuell bedömning av situationen.

Om klienten har tillfälliga betalningssvårigheter kan hen ansöka om anstånd med betalningen eller om betalningsarrangemang för sina fakturor via Östra Nylands välfärdsområdes faktureringsjänster.

(Klientavgiftslagen 11 §)

5.1 Ansökan om nedsättning och efterskänkande av klientavgift

Ansökan om nedsättning eller efterskänkande av klientavgiften görs på blanketten som finns på Östra Nylands välfärdsområdes webbplats. Ansökan kan lämnas av klienten, en intressebevakare, en befullmäktigad för intressebevakning eller någon annan företrädare som klienten gett fullmakt. Ansökan skickas till Östra Nylands välfärdsområdes registratörskontor per e-post eller post. Beslutet skickas per post till klienten, dennes lagliga företrädare eller den person som har fullmakt att sköta ärendet.

Av ansökan ska framgå i vilka avgifter nedsättning ansöks, från vilken tidpunkt och på vilka grunder. Om klientavgiften har fastställts på basis av makarnas sammanlagda inkomster, ska ansökan även innehålla en redogörelse för makens inkomster. Om ansökan är bristfällig, till exempel vad gäller begärda bilagor, skickas en begäran om ytterligare utredning till klienten eller dennes företrädare. Av begäran framgår vilka bilagor som behövs för att behandla

ansökan. En tidsfrist fastställs för inlämnande av den ytterligare utredningen. Ansökan kan avslås om de begärda ytterligare utredningarna inte lämnas in inom tidsfristen.

Utgifterna redovisas genom att till ansökan bifoga kontoutdrag för samtliga konton (inklusive brukskonton, sparkonton och intressebevakningskonton) för de tre månader som föregår ansökningsmånaden.

En ansökan om nedsättning eller efterskänkande av avgift behandlas i regel inom en månad från det att ansökan inkommit. I fråga om avlidna personer behandlas inte ansökningar om nedsättning av avgift. I fråga om dödsbon ska en kopia av bouppteckningen skickas och på basis av den fattas beslut om eventuellt efterskänkande.

Beslut om nedsättning eller efterskänkande av klientavgiften fattas av de tjänsteinnehavare som anges i välfärdsområdets delegeringsordning. I regel kan nedsättning eller efterskänkande beviljas från ingången av den månad då ansökan tagits emot. Nedsättning eller efterskänkande kan beviljas för högst 12 månader i taget för en tjänst som har beviljats tills vidare.

Om beslutet om nedsättning har fattats för flera månader och klientens ekonomiska situation förändras som helhet under beslutets giltighetstid (t.ex. en ny förmån eller pension beviljas eller inkomsterna förändras på annat sätt än genom indexhöjningar eller utgifterna förändras väsentligt), ska den enhet som fattat beslutet informeras om detta. Ett beslut om klientavgift som grundar sig på felaktiga uppgifter kan rättas retroaktivt för högst ett år (Klientavgiftslagen 10 j §). Beslutet att nedsätta eller efterskänka klientavgiften grundar sig på en ekonomisk helhetsbedömning. Till grund för bedömningen utarbetas en beräkning som grundar sig på nettoinkomsterna och utgifter som anses nödvändiga. I beräkningen beaktas alla nettoinkomster samt den disponibla förmögenheten. Vid bedömningen beaktas serviceformen och vilken service som ingår i klientavgiften. Tjänstens innehåll påverkar vilka kostnader som klienten måste betala.

5.2 Tjänster som omfattas av nedsättning och efterskänkande av klientavgiften

5.2.1 Socialvårdsavgifter

Nedsättning eller efterskänkande kan sökas för alla klientavgifter inom socialvården. Nedsättning eller efterskänkande kan beviljas till exempel för avgifterna för följande tjänster: regelbunden hemvård, gemenskapsboende, serviceboende med heldygnsomsorg, långvarig institutionsvård, självriskandelar för färdtjänst, måltidsavgifter.

Nedsättning eller efterskänkande av stödtjänstavgifter (t.ex. måltidsavgifter) beviljas först efter att andra regelbundna avgifter (t.ex. hemvård) inte längre kan nedsättas. Nedsättning av hyresavgifter beviljas endast i undantagsfall, när andra avgifter inte längre kan nedsättas.

I ansökan om nedsättning anges alla regelbundna månatliga nödvändiga utgifter. För en hemmaboende klient beaktas grunddelen även för en eventuell make/maka och barn som bor hemma.

För en person i långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg anges utgifterna för serviceboendet. Vid beräkningen av nedsättningen kan oväntade utgifter för offentlig hälso- och sjukvård, såsom ögonläkarbesök, beaktas.

5.2.2 Långvarig institutionsvård inom hälso- och sjukvården

Nedsättning eller efterskänkande kan ansökas för hälso- och sjukvårdens långvariga institutionsvård (över 3 månader). Klientavgiften för långvarig institutionsvård innefattar heldygnsomsorg, måltider och läkemedel.

Vid beräkningen av nedsättningen beaktas minimibeloppet för personligt bruk (131 euro/månad år 2026). Med beloppet för personligt bruk betalar en klient inom långvarig institutionsvård resekostnader, kläder, telefonkostnader och eventuella andra kostnader som inte ingår i tjänsten. Sådana utgifter är t.ex. hälso- och sjukvårdsutgifter, glasögon, frisörsavgifter, kostnader för fysioterapi och fotvård eller tidskriftsprenumerationer.

5.3 Grunder för nedsättning och efterskänkande av avgift

5.3.1 Beräkning av nedsättningen av klientavgiften

Till stöd för ett beslut om att nedsätta eller efterskänka klientavgiften kan man göra en beräkning av klientens och en eventuell makes nettoinkomster, förmögenhet och utgifter som anses nödvändiga. Utgångspunkten för beräkningen är att den sökandes godtagbara utgifter, inklusive beloppet för personligt bruk eller grunddelen beroende på boende- eller serviceformen, dras av från nettoinkomsterna. På basis av beräkningen bedöms om förutsättningarna för klientens eller familjens försörjning eller personens lagstadgade underhållsskyldighet äventyras av klientavgiften.

I regel anses inte förutsättningarna för klientens eller familjens försörjning eller den lagstadgade underhållsskyldigheten äventyras om beräkningen visar ett överskott. Om det finns ett underskott i beräkningen kan avgiften minskas med underskottets belopp efter prövning.

5.3.2 Nettoinkomster som beaktas vid beräkningen av avgiftsnedsättningen

Som inkomster beaktas alla nettoinkomster, t.ex. pensioner, förmåner, ränte- och utdelningsinkomster, hyresinkomster minus utgifter för förvärv av inkomster, löneinkomster,

sjukförsäkringsdagpenning och kalkylerad inkomst av skog. Som inkomster beaktas även sådana inkomster som inte beaktats vid fastställandet av klientavgiften.

Vid bedömningen av den ekonomiska situationen beaktas även disponibla tillgångar eller tillgångar som kan realiseras snabbt. I avsnitt 5.3.4 behandlas beaktandet av förmögenhet separat.

En del av klientavgifterna grundar sig på nettoinkomster och en del på bruttoinkomster. I klientavgiftslagen anges vilka inkomster som beaktas när ett klientavgiftsbeslut fattas. Vid bedömning av nedsättning eller efterskänkande av klientavgiften beaktas alla nettoinkomster och disponibla tillgångar, oavsett om klientavgiften grundar sig på netto- eller bruttoinkomster. Till exempel grundar sig klientavgiften för regelbunden hemvård på bruttoinkomster och bostadsstödet beaktas inte som inkomst när avgiften fastställs. Vid ansökan om nedsättning eller efterskänkande av klientavgiften beaktas alla nettoinkomster, även bostadsstödet.

5.3.3 Månatligt belopp för personligt bruk eller grunddelen

Beloppet för personligt bruk eller grunddelen är avsedd att täcka klientens personliga utgifter. Beloppet för personligt bruk eller grunddelen beaktas enligt klientens service- och boendeform antingen som ett belopp för personligt bruk enligt klientavgiftslagen (minimibelopp för personligt bruk) eller på basis av utkomststödet grunddel.

Syftet med beloppet för personligt bruk eller grunddelen är att täcka nödvändiga utgifter i vardagen, t.ex. utgifter för mat, kläder och hygien, prenumerationer på tidskrifter och tidningar, användning av telefon och datatrafik, hobbykostnader, lokaltrafik samt mindre utgifter för hälso- och sjukvård och läkemedel (inklusive egenvårdsläkemedel), bensinutgifter och hyra för bilplats.

Om klientens tjänst varierar under månaden, t.ex. mellan kortvarig institutionsvård och hemmet, beräknas beloppet för personligt bruk enligt den ordinarie boendeplatsen/boendeformen.

Som utgifter för **en klient som bor hemma** beaktas en grunddel som motsvarar Fpa:s grundläggande utkomststöd enligt familjens storlek. Till exempel är grunddelen för en ensamboende 587,71 euro/månad från och med 1.1.2024. Om klienten lever i gemensamt hushåll i ett äktenskaps- eller samboförhållande och/eller har minderåriga barn som bor i familjen, beaktas en separat grunddel av utkomststödet för var och en av dessa enligt de belopp som Fpa fastställer årligen. Eventuella växelvist boende barn beaktas i grunddelen.

Om hemvårdens klient har måltidstjänst som levereras hem (1 gång per dag), avdras 1/3 av grunddelens måltidsandel och kostnaden för måltidstjänsten beaktas som utgift.

För en klient som bor i **gemenskapsboende** beaktas som grunddel grunddelen för ensamboende med avdrag för måltidsandelen, om tjänsten omfattar måltidsdygn/måltid (som grunddel för ensamboende beaktas 299,70 €/månad). Måltidskostnaderna beaktas separat i

beräkningen av avgiftsnedsättningen. Om klienten äter måltider i gemenskapsboende 1 gång/dag, avdras 1/3 av grunddelens måltidsandel.

Med beloppet för personligt bruk betalar en klient inom **långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg, långvarig familjevård och långvarig institutionsvård** resekostnader, kläder, telefonkostnader och eventuella andra kostnader som inte ingår i tjänsten. Sådana utgifter är t.ex. hälso- och sjukvårdsutgifter, glasögon, hygienutgifter, frisörsavgifter, kostnader för fysioterapi och fotvård eller tidningsprenumerationer.

Från 1.1.2026 är beloppet för personligt bruk i långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig familjevård 195 €/månad och i långvarig institutionsvård 131 €/månad.

5.3.4 Utgifter som allmänt beaktas vid beräkningen av avgiftsnedsättningen

Vid beräkningen av avgiftsnedsättningen beaktas alla utgifter räknade för en kalendermånad, så att beslutet om nedsättning vid behov kan fattas för flera månader samtidigt. Om klienten har betalningssvårigheter på grund av utgifter som hopar sig under en viss månad, kan en beräkning av avgiftsnedsättningen göras kortvarigt för kalendermånaden enligt de faktiska fakturorna efter klientspecifik prövning.

Vid beräkningen av nedsättningen av avgiften beaktas i regel följande utgifter:

- Nödvändiga boendekostnader för en klient som bor hemma eller i serviceboende. Dessa omfattar hyran för en hyresbostad, skötselvederlaget för en ägarbostad, bruksvederlaget för en bostadsrättsbostad, vatten, el, hemförsäkring för lösöre eller annan obligatorisk hemförsäkring samt i egnahemshus hyra för fastigheten, tomthyra, uppvärmnings- och avfallshanteringsutgifter.
- Boendekostnaderna för en klient som bor hemma beaktas enligt de faktiska kostnaderna i högst 12 månader, varefter boendekostnaderna beaktas enligt de av Fpa fastställda kommunspecifika högsta kostnaderna som kan anses skäliga, om det inte har lagts fram godtagbara grunder för att de faktiska kostnaderna ska beaktas.
- Som boendekostnader för en klient i långvarigt intensifierat serviceboende och långvarig familjevård beaktas de boendekostnader som beaktats när klientavgiften fastställdes. En eventuell hemförsäkring beaktas också.
- För långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg, långvarig familjevård och långvarig institutionsvård anges i klientavgiftslagen hur länge kostnaderna för den tidigare bostaden kan beaktas som avdrag vid fastställandet av klientavgiften. Avvikelse från detta görs inte i förfarandet för nedsättning av klientavgiften.
- Arvodet för intressebevakning och revisionsarvodet för Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata.
- Kostnader för läkemedel med Fpa-ersättning, kliniska näringsprodukter och baskrämer högst enligt Fpa:s årliga läkemedelstak. I undantagsfall kan läkemedelskostnader som överstiger årssjälvrisken enligt sjukförsäkringslagen

godkännas (t.ex. en hög engångskostnad för läkemedel som äventyrar klientens försörjning). I långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig familjevård har läkemedelskostnaderna ansetts för fastställande av klientavgiften. Om läkemedelskostnaderna har förändrats så justeras klientavgiften.

- Kostnader för läkemedel, kliniska näringspreparat och baskrämer som ordinerats av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården och som inte ersätts av Fpa.
- Hälso- och sjukvårdskostnader enligt Östra Nylands välfärdsområdes gällande prislista. Kostnader för privatläkarbesök kan beaktas efter prövning om tjänsten inte är tillgänglig som offentlig service (t.ex. ögonläkare).
- Övriga kostnader för hälso- och sjukvård som enligt en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården är oundgängliga med tanke på klientens hälsa och vård och för vilka det finns ett utlåtande eller en remiss. Sådana kostnader kan till exempel vara fotvård eller fysioterapi.
- Ränta på bostads- och studielån.
- Underhållsbidrag som ska betalas.
- En månadsrat som fastställts av utskökningsmyndigheten.
- En månadsrat enligt en betalningsplan för ett skuldarrangemang, om klienten har ett beslut om skuldarrangemang från tingsrätten.

Exempel på utgifter som i regel inte beaktas i beräkningen för klienten eller en eventuell make/maka:

- Finansieringsvederlag för ägarbostäder, bostadsrättsavgift för bostadsrättsbostäder och säkerhet.
- Kostnader för renovering av bostaden, andra kostnader för underhåll av egendomen.
- Utgifter för fastigheter som inte används för permanent boende.
- Amorteringar av bostads- och studielån.
- Fysioterapi som tillhandahålls av en privat serviceproducent.
- För klienter i serviceboende, utgifter som är avsedda att betalas med beloppet för personligt bruk, såsom hygienprodukter.
- Apotekets receptfria läkemedel.
- Utgifter för rekreation.
- Övriga hushållsutgifter.
- Utgifter för kläder eller vårdartiklar på grund av klientens särskilda behov som ersätts enligt någon annan lag eller som inte är nödvändiga för behandling av hälsotillståndet eller sjukdomen.
- Utgifter för privat hälso- och sjukvård.
- Konsumtions- och flexkrediter.
- Utgifter som ska täckas med beloppet för personligt bruk.
- Försäkringsavgifter (exklusive hemförsäkring).

Klienten ska meddela och den som behandlar ansökan ska beakta eventuella andra nedsättningar som redan beviljats i social- och hälsovårdsavgifter, uppnåendet av avgiftstaken för den period som motsvarar ansökan och eventuellt utkomststöd som beviljats. Klienten ska i första hand själv följa upp när avgiftstaket för hälso- och sjukvården och

läkemedelskostnaderna uppnås samt vid behov söka sig till utdelningen av vårdartiklar för kroniska sjukdomar.

5.3.5 Klientens förmögenhet

Förmögenheten för klienten och en eventuell make/maka som bor i samma hushåll beaktas inte vid beslut om inkomstbunden avgift, men däremot beaktas förmögenheten vid bedömning av nedsättning eller efterskänkande av avgiften. Syftet är att bedöma om klientavgiften äventyrar klientens utkomst eller underhållsskyldighet.

Klientavgiften nedsätts eller eftersänks inte om klienten har förmögenhet på minst 4 000 euro. Om klienten har en make/maka kan den totala förmögenheten uppgå till 6 000 euro. Som förmögenhet beaktas de medel som finns på kontona samt förmögenhet som lätt kan realiseras (exempelvis fondandelar, aktier, sparförsäkringar). Som förmögenhet beaktas inte sökandens bostad som är i eget bruk. Semesterbostäder eller övriga fastigheter beaktas som förmögenhet när beslutet om nedsättning fattas, men realisering av fast egendom förutsätts inte, och utgifterna beaktas inte i beräkningen. Tillgängliga depositioner och andra snabbt tillgängliga medel måste användas innan avgiftsnedsättning kan beviljas.

6 Klientavgifter enligt service

6.1 Mottagningstjänster

6.1.1 Läkarbesök

Klientavgiften för läkarmottagning på hälsostationen tas ut tre gånger per kalenderår. Efter det är besöken på den ifrågavarande hälsostationen avgiftsfria. Avgifter för besök på en läkarmottagning vid hälsocentralens öppenvård tas inte ut av personer under 18 år och inte heller av personer med frontmannatecken, fronttjänsttecken, fronttecken, veterantecken eller intyg om deltagande i vissa minröjningsuppdrag.

En klient som fyllt 18 år debiteras för oanvänd service, om klienten eller dennes företrädare har bokat en tid, men inte har kommit på plats utan en godtagbar orsak och inte har avbokat på förhand.

6.1.2 Besök hos sjukvårdare

Mottagningsbesök hos sjukvårdare på hälsostationen är avgiftsfria.

En klient som fyllt 18 år debiteras för oanvänd service, om klienten eller dennes företrädare har bokat en tid, men inte har kommit på plats utan en godtagbar orsak och inte har avbokat på förhand.

6.1.3 Sårvård

Besök gällande sårvård som utförs av en sjukskötare vid hälsovårdscentralen är avgiftsfria. Även sårvård som utförs som seriebehandling är avgiftsfri.

En klient som fyllt 18 år debiteras för oanvänd service, om klienten eller dennes företrädare har bokat en tid, men inte har kommit på plats utan en godtagbar orsak och inte har avbokat på förhand.

6.1.4 Smittsamma sjukdomar

Enligt lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) är undersökning, vård och medicinering av allmänfarliga smittsamma sjukdomar avgiftsfri för patienten. Dessutom är undersökning och vård av följande övervakade smittsamma sjukdomar avgiftsfri: hivinfektion, gonorré och klamydia som sprids vid könsumgänge.

6.1.5 Undersökning av berusningstillstånd

På hälsostationer görs undersökningar av berusningstillstånd med hjälp av blodprov samt kliniska undersökningar av berusningstillstånd. Polisen faktureras för klientens undersökningar av berusningstillstånd i enheterna inom hälso- och sjukvården med den summa som polisen årligen bestämt.

6.1.6 Läkarintyg och -utlåtanden

(Förordning om klientavgifter inom social- och hälsovården 23 §)

Ingen avgift ska tas ut för sådana läkarintyg eller läkarutlåtanden som klienten behöver för vård eller rehabilitering, för läkemedelsersättning med stöd av 5 kap. i sjukförsäkringslagen (1224/2004) eller för påvisande av behovet av sådan kortvarig sjukledighet vars varaktighet är högst den självrisktid som avses i 8 kap. 7 § 1 och 2 mom. i den lagen. Ett utlåtande som ges på begäran av en annan myndighet är också avgiftsfritt (t.ex. förmynderskaps- eller barnskyddsärenden). Till övriga delar kan det tas ut en klientavgift för intyg och utlåtanden givna av en yrkesperson inom hälso- och sjukvården.

Avgiftsfria intyg och utlåtanden:

- Intyg om mottagningsbesök,
- A-intyg
- intyg för sjukfrånvaro skriven av sjukvårdare,
- intyg för sjukt barn,
- salmonellaintyg,
- intyg för reseersättning (SV 67),
- intyg för specialkost,

- intyg för införelse av läkemedel eller intyg för metall i kroppen,
- B-intyg för särskilda ersättningsbara läkemedel, rehabilitering, sjukledighet och sjukpension/rehabiliteringsbidrag,
- utredning om patientens hälsotillstånd för arbetsförmedlingen,
- rehabiliteringsplan eller remiss/betalningsförbindelse för rehabilitering/anpassningskurs,
- undersöknings- och behandlingsordination för fysioterapi (SV3FM),
- sammanfattning av hälsoundersökningen i årskurs 8 (görs inom skol-/studerandehälsovården),
- läkarintyg om hälsotillstånd till Forsvarsmakten (även när det är fråga om frivillig tjänstgöring),
- läkarutlåtande för avbrytande av graviditet,
- läkarutlåtande för sterilisering,
- läkarintyg för intressebevakningsärende,
- vaccinationsintyg,
- dödsattest.

Ingen avgift för intyg tas ut av frontveteraner när det är fråga om ansökan till lagstadgad rehabilitering.

Intyg som behövs i en hobbyverksamhet skrivs inte på hälsostationen.

Intyg som behövs för utbytesstudier skrivs inte på hälsostationen förutom om utbytesstudier är en obligatorisk del av studierna.

Sjötjänstintyg skrivs inte, men en lungröntgenbild som behövs för intyget kan tas.

Avgiftsbelagda intyg och utlåtanden:

- läkarutlåtande om körförmåga,
- läkarutlåtande för parkeringstillstånd för rörelsehindrade,
- intyg om medicinska hinder att använda säkerhetsbälte/hjälm,
- B-utlåtande för invalidavdrag i beskattningen eller befrielse från bilskatt,
- C-utlåtande för att söka handikappbidrag/vårdbidrag/stöd för närståendevård/färdtjänst,
- läkarintyg som bilaga till ansökan om färdtjänst,
- E-utlåtande,
- T-utlåtande,
- intyg för avbokning av resa pga. sjukdom,
- rättsmedicinska utlåtanden (polisen faktureras).

6.2 Medicinsk rehabilitering

Faktureringen baserar sig på besöksavgiften och räknas in i avgiftstaket. En klient som fyllt 18 år debiteras för oanvänd service, om klienten eller dennes företrädare har bokat en tid, men inte har kommit på plats utan en godtagbar orsak och inte har avbokat på förhand.

Fysioterapi kan vara vård i serie eller individuell fysioterapi (1–2 gånger eller eventuellt flera gånger), men behandlingens innehåll varierar mellan behandlingsgångerna. Av klientens vårdplan framgår om det är fråga om medicinsk rehabilitering eller individuell fysioterapi.

Fysio-, ergo-, tal-, fot- och näringsterapi som ges i form av öppen rehabilitering och hemrehabilitering till klienter som omfattas av närståendevård och boendeservice inom äldreomsorgens hemservice och bedömningsteamet.

Med hemrehabilitering upprätthålls och främjas äldres funktionsförmåga i vardagen och stöds tryggt boende hemma när förmågan att klara sig hemma och att klara av vardagsfunktioner har försämrats och funktionsförmågan har försämrats väsentligt. Hemrehabiliteringen omfattar fysio- och ergoterapi enligt det individuella behovet.

Hemrehabiliteringens första bedömningsbesök är avgiftsfritt. Besöket omfattar hjälpmedels- och rehabiliteringsbedömning samt kartläggning av bostadens tillgänglighet.

För hemrehabilitering debiteras antingen en avgift för ett individuellt handlednings- och rådgivningsbesök eller en veckoavgift, då rehabiliteringen genomförs med två eller fler besök per vecka. Hemrehabiliteringens klientavgifter ackumulerar avgiftstaket.

Fysio- och ergoterapi som ges i form av hemrehabilitering till klienter som omfattas av närståendevård och boendeservice inom äldreomsorgens hemservice och bedömningsteamet är avgiftsfri.

6.3 Mun- och tandvården

Fakturering gällande mun- och tandvården grundar sig på åtgärder utförda av en yrkesperson inom social- och hälsovården och en besöksavgift. En klientavgift tas ut för besök hos tandläkar-, specialisttandläkar- eller munhygienistmottagningen. Vården är avgiftsfri för barn under 18 år. Mottagningsbesök inom mun- och tandvården räknas in i avgiftstaket. Tandtekniska åtgärder i samband med proteser räknas inte in i avgiftstaket till andra delar än i fråga om tandläkarens arbete.

En klient som fyllt 18 år debiteras för oanvänd service, om klienten eller dennes företrädare har bokat en tid, men inte har kommit på plats utan en godtagbar orsak och inte har avbokat på förhand.

6.4 Hälsocentralsjukhustjänster

6.4.1 Minnespolikliniken

Minnespolikliniken är avsedd för undersökning, handledning och vård av personer över 65 år som lider av minnessjukdomar. Vårdarmottagningen är avgiftsfri, men för läkarbesök tas en klientavgift ut. Läkarbesök bidrar till det årliga avgiftstaket och ingår i det maximala antalet på tre avgiftsbelagda läkarbesök.

En klient som fyllt 18 år debiteras för oanvänd service, om klienten eller dennes företrädare har bokat en tid, men inte har kommit på plats utan en godtagbar orsak och inte har avbokat på förhand.

6.4.2 Palliativa centralen

Palliativa polikliniken erbjuder specialiserad vård för svårt sjuka patienter. Vid polikliniken behandlas patienter med obotliga sjukdomar, t.ex. långt framskriden cancer. Syftet är att lindra symtomen, förbättra livskvaliteten och ge psykosocialt stöd.

Sjukskötarnas och övriga yrkespersoners mottagningar på palliativa polikliniken är avgiftsfria, men för läkarbesök tas en klientavgift ut. Läkarbesöken räknas in i det årliga avgiftstaket och ingår i det maximala antalet på tre avgiftsbelagda läkarbesök.

Mobila sjukhuset (LiiSa) är en del av det palliativa centralens verksamhet. LiiSa tillhandahåller brådskande och icke-brådskande sjuksköttjänster till klienter inom boendeservice och hemvård. LiiSa är avsett i synnerhet för svårt sjuka patienter som inte kan ta sig till mottagningen. LiiSas sjukskötarbesök kan ersätta ett besök på jourpolikliniken. LiiSas sjukskötares konsultationsbesök är avgiftsbelagda, med undantag för klienter med regelbunden hemvård.

6.4.3 Hemsjukhuset

Hemsjukhuset behandlar akut sjuka patienter som behöver vård på sjukhusnivå, t.ex. patienter med infektionssjukdomar, patienter som får palliativ vård och vård i livets slutskede, i deras eget hem. Hemsjukhuset ansvarar för Östra Nylands välfärdsområdes specialiserade palliativa vård och vård i livets slutskede hemma hos patienter samt bistår och ger råd till primärvårdsenheter i genomförandet av palliativ vård. Hemsjukhuset ger sjukvårdsstöd till enheter inom socialvården och primärvården under jourtid.

För läkarens hembesök, besök på läkarmottagningen och distansmottagning debiteras en besöksavgift enligt klientavgiftsförordningen. Hembesök av sjukskötare och andra yrkesgrupper är också avgiftsbelagda. För dessa tas en avgift ut för högst två besök per dygn.

Hemsjukhusets klientavgifter räknas in i avgiftstaket. Tillfällig hemsjukhusvård är avgiftsfri för klienter som får kontinuerlig och regelbunden hemvård.

En klient som fyllt 18 år debiteras för oanvänd service, om klienten eller dennes företrädare har bokat en tid, men inte har kommit på plats utan en godtagbar orsak och inte har avbokat på förhand.

6.5 Mentalvårds- och missbrukartjänsterna

Besök hos mentalvårds- och missbrukartjänsterna är avgiftsfria. För avvänjning och rehabilitering inom slutenvård debiteras en avgift för kortvarig slutenvård.

Mentalvårds- och missbrukartjänsternas rehabiliterande boendeservice ordnas som köptjänster. Boendeservicen består av gemenskapsbaserad boendeservice och dygnet runt-boendeservice, som beskrivs mer detaljerat under "Boendeservice". Stödboende genomförs vid boendeenheten Koivula i Borgå och som köptjänst.

6.6 Tjänster för barn och unga

6.6.1 Studerandehälsovård

Finländska studerande. Velfärdsområdets primärvård ska organisera studerandehälsovårdens tjänster för studerande vid gymnasier, yrkesläroanstalter och högskolor inom velfärdsområdet oberoende av deras hemort. Till studerandehälsovården hör också hälso- och sjukvården under den tid den studerande deltar i inläring i arbetet och arbetspraktik.

Studerandehälsovården är avgiftsfri för under 18-åringar. Därefter bestäms avgifterna enligt lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården. Förebyggande tjänster såsom hälsoundersökningar är avgiftsfria för alla studerande.

I studerandehälsovården ingår:

1. främjande av hälsa och trygghet beträffande studiemiljön på läroanstalten samt studiegemenskapens välfärd och uppföljning av den vart tredje år,
2. uppföljning och främjande av de studerandes växande, utveckling, hälsa och välfärd, vilket inkluderar två tidsbestämda hälsokontroller för studerande vid gymnasier och yrkesinriktade läroanstalter, och hälsokontroller för alla studerande enligt det individuella behovet,
3. stöd till elevens föräldrars och vårdnadshavares fostran
4. ordnande av hälso- och sjukvårdstjänster för studerande, mentalvårds- och missbruksarbete, främjande av sexuell hälsa och mun- och tandvård inkluderat,

5. tidig identifiering av den studerandes behov av särskilt stöd eller undersökningar samt stöd till den studerande och vid behov hänvisning av hen till fortsatt undersökning eller vård.

Utländska studerande. Studerande som kommer till Finland omfattas av studerandehälsovården.

Personer som kommer från EU- eller EES-området eller Schweiz har rätt till medicinskt nödvändig vård. Hen påvisar sin rätt i första hand med det europeiska sjukförsäkringskortet.

Personer som kommer från Quebec i Kanada har rätt till service inom den offentliga hälso- och sjukvården såsom en boende inom välfärdsområdet.

Om den studerande har en hemkommun i Finland, har hen rätt till all service inom den offentliga hälso- och sjukvården mot klientavgift för hemkommunbo.

Personer som kommer till Finland från ett tredje land och inte har en hemkommun i Finland, ska ha försäkring. Utan försäkring är hen endast berättigad till brådskande vård inom den offentliga hälso- och sjukvården.

6.6.2 Hemservice för barnfamiljer

Inom hemservicen för barnfamiljer fastställs avgiften för under tre månaders tillfällig hemservice per timme enligt klientavgiftstabellen.

Med regelbunden hemservice för barnfamiljer avses service som ges minst en gång per vecka och som förväntas pågå eller har pågått i tre månader. Storleken på klientavgiften för regelbunden hemservice för barnfamiljer beror på servicetimmarnas antal, familjens storlek och bruttoinkomster. Som månadsinkomster beaktas bruttoinkomst som överstiger inkomstgränsen. Om familjens inkomster stannar under inkomstgränsen tas ingen avgift ut för hemservicen. Ingen avgift tas ut för regelbunden hemservice för barnfamiljer

- om servicen ingår i bedömningen av klientens servicebehov inom socialt arbete för barnfamiljer, barnskyddet eller funktionshinderservicen eller i service enligt serviceplanen
- om familjen får utkomststöd.

Inkomstgränser: Bilaga 1

Avgiftsprocent som tas ut för den del som överstiger inkomstgränsen: Bilaga 2

6.6.3 Vård utom hemmet inom barnskyddet

Barnskyddets avgifter (7 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården och 20 § i förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården)

Omsorg om barn och unga enligt barnskyddslagen är avgiftsfri, med undantag för ersättande av kostnaderna för familje- eller anstaltsvård eller boendeservice som enligt barnskyddslagen har getts ett barn i form av stödåtgärd inom den öppna vården, vård utom hemmet eller eftervård, då det hos barnets föräldrar kan uppbäras en avgift som får vara högst lika stor som det underhållsbidrag som bestäms med stöd av 1–3 § i lagen om underhåll för barn, om det är motiverat med beaktande av de berörda personernas utkomstmöjligheter och vårdsynpunkter. Avgiften som tas ut av barnets föräldrar delas mellan dem enligt betalningsförmågan.

Välfärdsområdet får utan att fastställa avgiften debitera och ta ut underhåll som betalas till barnet för den tid då barnet får i denna paragraf avsedd familjevård, sluten vård eller boendeservice samt använda det för att ersätta kostnaderna som orsakas av familjevården, den slutna vården eller boendeservicen.

6.7 Funktionshinderservice

Beslut som fattats med stöd av lagen om service och stöd på grund av handikapp (380/1987) gäller under den giltighetstid som anges i besluten, dock högst i tre år från den nya lagens ikraftträdande. Besluten måste dock göras till beslut enligt den nya lagen alltid på initiativ av den person som beslutet gäller eller på välfärdsområdets initiativ när servicebehovet hos personen med funktionsnedsättning kräver det.

I beslut om funktionshinderservice som fattats från och med 2025 iakttas den nya lagen och avgifterna som grundar sig på den. Under en övergångsperiod på tre år kan en person med funktionsnedsättning samtidigt ha gällande beslut om olika tjänster enligt både den nya och den gamla lagen.

Hjälp och stöd som ingår i tjänster enligt lagen om funktionshinderservice är avgiftsfria i följande tjänster:

- träning
- personlig assistans
- särskilt stöd för delaktigheten
- stöd i att fatta beslut
- krävande multiprofessionellt stöd
- stöd för boendet
- stöd för boendet för barn som ordnas i hemmet
- stöd för tillgängligt boende
- kortvarig omsorg
- dagverksamhet
- arbetsverksamhet för personer med funktionsnedsättning
- stöd för rörligheten
- övriga tjänster och stödåtgärder enligt 34 §

Därtill är följande avgiftsfria:

- uppehålle i samband med morgon- och eftermiddagsverksamhet som ordnas som kortvarig omsorg
- resor till dagverksamhet och resor till arbetsverksamhet för personer med utvecklingsstörning
- tjänster som ingår i stöd för boendet och stöd för boendet för barn som ordnas i hemmet, som skulle kunna vara avgiftsbelagda om de ordnades som separata tjänster (t.ex. hemvård eller hemsjukvård som ingår i stöd för boendet)

I avvikelse från detta kan dock en avgift tas ut för stöd för boende och personlig assistans, om personen får ersättning för dessa med stöd av någon annan lag än lagen om funktionshinderservice (klientavgiftslagen 4 §).

En skälig avgift för uppehålle kan tas ut för följande tjänster enligt lagen om funktionshinderservice (klientavgiftslagen 7 e §):

- träning
- krävande multiprofessionellt stöd
- stöd för boendet
- kortvarig omsorg
- dagverksamhet
- övriga tjänster och stödåtgärder enligt 34 §

En avgift för uppehålle kan också tas ut för arbetsverksamhet för personer med utvecklingsstörning enligt 27 § i lagen om funktionshinderservice.

Avgiften kan tas ut trots att tjänsten inte nämns i 7 e § i klientavgiftslagen. Huvudregeln är att avgifter för social- och hälsovårdstjänster kan tas ut hos den som använder tjänsten, om det inte har föreskrivits att tjänsten är avgiftsfri (klientavgiftslagen 1 §). Det har inte föreskrivits att uppehållet i arbetsverksamhet för personer med utvecklingsstörning är avgiftsfritt, varvid en avgift kan tas ut. Den avgift som tas ut får vara högst lika stor som kostnaderna för serviceproduktionen (klientavgiftslagen 2 §).

Hjälp och stöd som ingår i arbetsverksamhet för personer med utvecklingsstörning samt resorna till arbetsverksamheten är däremot avgiftsfria. (Klientavgiftslagen 4 §).

För stöd för boendet och för personlig assistans kan det dock tas ut en avgift om personen får ersättning för dem med stöd av någon annan lag än lagen om funktionshinderservice.

För köpta tjänster debiteras en avgift på samma grunder som för motsvarande tjänster som välfärdsområdet självt producerar. Välfärdsområdena bestämmer klientavgifterna för de tjänster som de producerar. Det kan förekomma välfärdsområdesspecifika skillnader i klientavgifterna.

6.7.1 Träning, boendeträning

Hjälp och stöd som hör till träningen är avgiftsfri för klienten. Träningen kan dock omfatta uppehälle, dvs. exempelvis sådana tillbehör eller redskap som orsakar kostnader för personen oberoende av funktionsnedsättningen. Vanliga kostnader som orsakas oberoende av funktionsnedsättningen är normala kostnader för personens liv och boende. Sådana kostnader är exempelvis måltider, hygienartiklar som personen använder, städredskap, bastu och klädtvätt. I långvarig service betalar personen allmänna kostnader för boendet, såsom hyra, el och vatten.

6.7.2 Avgifter för krävande specialtjänster

Krävande multiprofessionellt stöd som institutionsvård. Krävande multiprofessionellt stöd ordnas i första hand i klientens egen livsmiljö, men kan också ordnas som institutionsvård varvid vårddagsavgifter tas ut för tjänsten.

För uppehälle vid långvarig institutionsvård kan det tas ut en avgift som bestäms enligt 7 c § i klientavgiftslagen. Avgiften bestäms enligt klientens betalningsförmåga. Avgiften får utgöra högst 85 procent av nettomånadsinkomsterna för den som vårdas. Klienten ska ha till sitt förfogande ett belopp för personligt bruk.

För institutionsvård under närståendevårdarens lagstadgade ledighet tas det ut en klientavgift per dygn.

Krävande multiprofessionellt stöd som ordnas som kortvarig institutionsvård räknas in i avgiftstaket.

Krävande multiprofessionellt stöd som sakkunnigtjänst. En sakkunnigtjänst inom krävande multiprofessionellt stöd som ordnas med stöd av lagen om funktionshindersservice är avgiftsfri för klienten.

6.7.3 Stöd för boendet

Stöd för boendet kan ordnas med beaktande av olika boendeformer:

- i personens privata bostad,
- i en gemensam bostad för flera personer,
- i en bostadsgrupp som finns bland normala bostäder eller i ett bostadsnätverk som består av separata bostäder eller
- i ett boende i gruppform.

En avgift för uppehälle tas ut för stöd för boende, om boendet sker i gruppform (gemenskapsboende och serviceboende med heldygnsomsorg).

Avgiften för uppehålle tas ut även av invånare i en bostadsgrupp eller i ett bostadsnätverk som består av separata bostäder, om välfärdsområdet levererar till dessa förnödenheter eller tjänster som hänför sig till uppehållet.

Avgiften för uppehålle innefattar stödåtgärder (t.ex. underhåll av gemensamma lokaler, bastu) och förnödenheter (t.ex. hygien- och städartiklar, klädvättmedel, städredskap, förnödenheter för gemensamma lokaler, kärl och hushållsapparater, gemensamma hobby- och rekreationsredskap, avgifter med anknytning till allmän trivsel, wc- och hushållspapper, soppsåsar). För att avgiften ska tas ut krävs det inte att den boende regelbundet använder alla ovan nämnda stödåtgärder, förnödenheter eller redskap.

Avgiften för uppehålle tas inte ut om den boende inte omfattas av tjänsten under en hel månad.

Klienten betalar själv boendekostnaderna, såsom hyra, el och vatten.

Tjänster som ordnas med stöd av socialvårdslagen och som skulle vara avgiftsbelagda som enskilda tjänster är avgiftsfria i anslutning till helheten av stödet för boende. Stödet för boendet motsvarar således som tjänst serviceboendet som ordnades enligt den tidigare handikappservicelagen.

I boende i gruppform tas måltidsavgifterna ut enligt måltidsavgifterna som välfärdsområdet fastställt och antalet genomförda måltider. Måltidsavgifter tas även ut av invånare i en bostadsgrupp eller i ett bostadsnätverk som består av separata bostäder, om välfärdsområdet levererar måltider till dem eller invånaren äter i boendet i gruppform. Om en klient inom funktionshinderservicen deltar i tillredningen av maten tas det endast ut en avgift för råvarorna.

6.7.4 Långvarig familjevård

För familjevård debiteras en avgift enligt den tjänst som tillhandahålls.

I tjänster inom långvarig familjevård tas det inte ut en klientavgift för familjevård som ordnats som stöd för boendet enligt 18 § i lagen om funktionshinderservice (675/2023). För långvarig familjevård som ordnas som stöd för boendet med stöd av lagen om funktionshinderservice tas det ut avgifter för uppehålle och måltidsavgifter av en klient som fyllt 18 år. Vid långvarig familjevård tas dessutom en boendeavgift ut för att täcka personens levnadskostnader (hyra, el, vatten).

För familjevård som ordnas som stöd för boendet för barn, uppehålle eller omsorg tar man av personer under 18 år ut som ersättning barntillägget och handikappbidraget under den tid som familjevården ordnas. Summan som tas ut kan vara totalt högst 500 euro/mån. Barntillägget tas ut i sin helhet. Handikappbidraget tas ut så att klienten har kvar 15 % av handikappbidraget som ett belopp för personligt bruk, dock minst 195 €/mån (2026). Beloppet för personligt bruk justeras vartannat år.

6.7.5 Kortvarig familjevård

För kortvarig familjevård tas det ut en nedsatt avgift för uppehälle. Måltidsavgift tas inte ut separat. Familjevård under en del av dygnet som ordnas av funktionshindersservicen i klientens hem är avgiftsfri för klienten.

6.7.6 Kortvarig omsorg

Kortvarig omsorg avser perioder på några timmar, dagar eller veckor som kan upprepas. I undantagsfall kan perioderna också vara längre, exempelvis om personen som svarar för omvårdnaden insjuknar. En oavbruten period inom kortvarig omsorg ska vara under tre månader.

Hjälp och stöd som hör till kortvarig omsorg är avgiftsfria för klienten. Kortvarig omsorg kan t.ex. vara tillfällig vård i en boendeenhet eller i familjevård. Kortvarig omsorg kan dock omfatta uppehälle, dvs. exempelvis sådana förnödenheter eller redskap som orsakar kostnader för personen oberoende av funktionsnedsättningen.

Vanliga kostnader som orsakas oberoende av funktionsnedsättningen är normala kostnader för personens liv och boende. Sådana kostnader är exempelvis måltider, hygienartiklar som personen använder, hushållsförnödenheter och -ämnen, städredskap, internet och tidningar.

Upphållet i samband med morgon- och eftermiddagsverksamhet som ordnas som kortvarig omsorg är avgiftsfritt

För kortvarig vård eller tillfällig vård som ordnas i hemmet tas det inte ut någon klientavgift.

6.7.7 Dagverksamhet och arbetsverksamhet för personer med utvecklingsstörning

Dagverksamhet och arbetsverksamhet för personer med utvecklingsstörning är avgiftsfria för klienten, men en måltidsavgift tas ut av klienten.

En person med funktionsnedsättning har rätt till avgiftsfria resor till dagverksamhet och arbetsverksamhet för personer med funktionsnedsättning, om han eller hon har särskilda svårigheter att röra sig och inte utan oskäligt stora svårigheter självständigt kan använda den offentliga kollektivtrafiken.

6.7.8 Krävande multiprofessionellt stöd för boende som specialomsorg

Specialomsorg enligt lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda är avgiftsfri för klienten.

För uppehållet för en person med utvecklingsstörning kan dock tas ut en skälig avgift. Med uppehälle avses exempelvis sådana förnödenheter eller redskap som orsakar kostnader för personen oberoende av funktionsnedsättningen. Vanliga kostnader som orsakas oberoende av funktionsnedsättningen är normala kostnader för personens liv och boende. Sådana kostnader är exempelvis måltider, hygienartiklar som personen använder, städredskap, bastu, el och vatten.

Klienten gör ett separat hyresavtal med boendeenheten. Hyran tas ut av klienten för den tid som bostaden/rummet kan användas av personen och gäller oberoende av orsaken till frånvaro. Hyror är inte avgifter och de fastställs således separat. Hyran motsvarar ett vanligt bostadsvederlag.

6.7.9 Tjänster enligt lagen om funktionshinderservice för vilka en klientavgift kan tas ut

En klientavgift kan tas ut för följande tjänster enligt lagen om funktionshinderservice:

- stöd för rörlighet som ordnats som färdtjänst
- stöd för boendet för barn som ordnats utanför hemmet

6.7.10 Stöd för rörligheten (funktionshinderservice)

Stödet för rörligheten är avgiftsfritt när det ordnas på något annat sätt än som färdtjänst.

För färdtjänst får välfärdsområdet av en person med funktionsnedsättning ta ut högst en klientavgift som motsvarar avgiften för kollektivtrafik på orten. Klientavgiften bestäms i första hand enligt busstrafikens taxa i området. Välfärdsområdet kan också ta ut någon annan skälig avgift som kan jämföras med avgiften för kollektivtrafik om kollektivtrafik inte har ordnats i kommunens område. Välfärdsområdet får ta ut en klientavgift endast om klienten de facto har använt färdtjänsten.

En person med funktionsnedsättning har rätt till avgiftsfria resor till dagverksamhet och arbetsverksamhet för personer med funktionsnedsättning, om han eller hon har särskilda svårigheter att röra sig och inte utan oskäligt stora svårigheter självständigt kan använda den offentliga kollektivtrafiken.

Resor till specialomsorger oberoende av klientens vilja eller till undersökningar som hänförs till dem eller till en enhet för krävande multiprofessionellt stöd är avgiftsfria.

För arbetsresor tas en klientavgift ut enligt seriebiljetten för kollektivtrafiken.

Studier på andra stadiet ska i första hand ansöka om Fpa:s skolresestöd för studieresor. För andra examensinriktade studieresor än grundskole- eller gymnasiestuderande är klientavgiften för studieresor hälften av klientavgiften för vuxna. Vid studier som inte leder till examen (t.ex. medborgarinstitut, arbetskraftspolitisk utbildning, öppet universitet) ska stöd för

studieresor i första hand sökas via AN-byrån/Fpa. Klientavgiften för studieresor för andra än läropliktiga studerande är hälften av klientavgiften för vuxna.

6.7.11 Stöd för boendet för barn

När stöd för boendet för ett barn ordnas i hemmet är hjälp och stöd samt tjänster i anslutning till stödet avgiftsfria. (Klientavgiftslagen 4 §)

För stöd för boendet för barn som ordnas utanför hemmet kan det tas ut en avgift, om det är motiverat med hänsyn till familjens utkomstmöjligheter och underhållsansvar. För stöd för boendet för barn som ordnats utanför hemmet kan välfärdsområdet ta ut en avgift för kostnaderna för barnets underhåll.

Om en förälder är skyldig att betala underhållsbidrag till barnet kan välfärdsområdet ta ut underhållsbidraget eller underhållsstödet som betalas till barnet för den tid som barnets stöd för boendet ordnas utanför hemmet.

Utöver avgiften för underhåll eller underhållsbidraget eller -stödet kan välfärdsområdet ta ut en skälig avgift ur barnets eller den ungas övriga inkomster, ersättningar eller fordringar. I klientavgiftslagen fastställs en övre gräns, som avgiften för stödet för boende för barn totalt inte får överskrida. Avgiften som tas ut av barnet och dennes föräldrar får vara totalt högst 534,60 euro i månaden (år 2026, summan indexjusteras vartannat år). Avgiften som tas ut får dock inte överskrida de kostnader som tjänsten orsakar för välfärdsområdet. (Klientavgiftslagen 7 d §) När en avgift tas ut av ett barn ska välfärdsområdet se till att barnet till sitt förfogande har ett belopp för personligt bruk, som för barn i familjevård är minst lika stort som det belopp inom långvarig familjevård som avses i 7 c § 3 mom. och för barn som bor i smågrupphem är minst lika stort som det belopp inom långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg som avses i 7 c § 3 mom. Beloppet för personligt bruk är 195 €/mån (2026). Beloppet för personligt bruk justeras vartannat år.

6.7.12 Avgiftsfri vård för personer som använder livsuppehållande respirator

Avgiftsfria hälsovårdstjänster är vård till personer som använder livsuppehållande respirator, uppehälle när de får institutionsvård inom hälso- och sjukvården samt transport i anslutning till vården. (Klientavgiftslagen 5 §)

Alla hälso- och sjukvårdstjänster samt transporter i anslutning till vården är avgiftsfria för personer som använder livsuppehållande respirator. Bestämmelserna i klientavgiftslagen gäller social- och hälsovårdstjänster som välfärdsområdet svarar för att ordna. Med andra ord gäller bestämmelserna om avgiftsfri hälso- och sjukvård för personer som använder livsuppehållande respirator tjänster som välfärdsområdet svarar för att ordna. Med detta avses även exempelvis rehabilitering som välfärdsområdet svarar för att ordna. Klientavgiftslagen gäller inte exempelvis rehabilitering som ordnas av Fpa.

Eftersom en person som bor hemma inte längre är i institutionsvård kan hen inte få avgiftsfria läkemedel som hör till sjukhusvården från sjukhuset, utan läkemedlen ska skaffas själv med recept (Social- och hälsovårdsutskottets betänkande ShUB 52/2022 rd).

Från det ekonomiska bidrag som beviljas avdras bostadsstödet eller -tillägget som personen får. Om det i hushållet för en person med funktionsnedsättning ingår flera personer som får allmänt bostadsbidrag, minskas det ekonomiska stöd som beviljas personen med ett belopp som beräknas genom att det allmänna bostadsbidrag som betalas till hushållet divideras med antalet medlemmar i hushållet. Därtill kan 50 euro dras av från det ekonomiska stöd som betalas till en person för varje dygn som personen har varit i kortvarig institutionsvård inom hälso- och sjukvården om personen har fått ekonomiskt stöd också för den perioden. Stödbeloppet justeras vartannat år genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Om en person med funktionsnedsättning får ersättning för uppehälle med stöd av bestämmelser som trädde i kraft före den 1 januari 2025 har personen inte rätt till ekonomiskt stöd för personer som använder livsuppehållande respirator för samma tid.

6.8 Tjänster som stöder boende hemma

Stödtjänster enligt socialvårdslagen tillhandahålls både som egen produktion, som köptjänster och med servicesedel beroende på vilken tjänst klienten har beviljats och på vilket sätt tjänsten produceras. För tjänsterna tas en avgift ut enligt klientavgiftstaxan.

6.8.1 Måltidstjänst

Måltidstjänsten är avsedd för personer som har nedsatt rörelseförmåga och/eller inte förmår att ta sig ut från hemmet för att inta måltider till exempel på servicecentra, eller som inte klarar av den dagliga beredningen/uppvärmningen av mat. För måltiden tas det ut en avgift per portion eller paket enligt klientavgiftstabellen.

6.8.2 Klädvårdstjänst

Klientens tvätt tvättas i den egna eller husbolagets tvättmaskin. Vid behov används en tvätteritjänst, för vilken en separat avgift tas ut.

6.8.3 Städtjänst

Städtjänsten används i situationer där en person på grund av sin nedsatta funktionsförmåga inte klarar av att sköta den grundläggande städningen i hemmet och personens närkrets inte kan hjälpa eller ordna städtjänst.

6.8.4 Butiksservice

Butiksservicen riktas till personer vars självständiga boende hemma äventyras på grund av brist på dagligvaror och personen inte själv eller med hjälp av någon annan person regelbundet kan uträtta ärenden i en dagligvaruhandel eller beställa dagligvaror hem på annat sätt.

6.8.5 Service som främjar delaktighet och socialt umgänge (rehabiliterande dagverksamhet)

Syftet med rehabiliterande dagverksamhet är att stödja äldres förmåga att bo hemma så länge som möjligt med lite hjälp. Målet för den rehabiliterande dagverksamheten är att stärka och upprätthålla äldres fysiska, psykiska och sociala funktionsförmåga. En separat avgift tas ut för servicen.

6.8.6 Hygientjänst

Hygientjänsten utanför hemmet är avsedd för klienter inom hemvården som saknar dusch- eller tvättmöjligheter hemma. För tjänsten tas det ut en separat klientavgift enligt klientavgiftstabellen.

6.8.7 Trygghetsservice

Målet med trygghetsservicen är att stödja och främja personens förmåga att klara sig självständigt och bo kvar i det egna hemmet. Tjänsten gör det möjligt att ordna/få hjälp i situationer där personens välbefinnande oväntat har äventyrats och där personen inte har möjlighet att klara sig själv. Tjänsten kan omfatta en trygghetstelefon, en trygghetshjälpare samt andra trygghetsapparater. För tjänsten debiteras en månatlig apparatavgift, och för hjälparbesök debiteras en separat besöksavgift.

6.8.8 Ledsagartjänst

Ledsagartjänsten används i situationer där en person på grund av sin nedsatta funktionsförmåga inte klarar av att självständigt uträtta nödvändiga ärenden, och försummelsen av ärendena kunde öka personens servicebehov. För tjänsten tas det ut en separat klientavgift enligt klientavgiftstabellen.

6.8.9 Stöd för rörligheten

Service som stöder rörlighet enligt socialvårdslagen beviljas till klienter som inte klarar sig med den normala kollektivtrafiken eller Servicelinjen (annan anropsstyrd trafik eller servicetrafik). I första hand riktas service som stöder rörlighet till personer som bor hemma för att stödja självständigt utförande av ärenden.

Service som stöder rörlighet beviljas i form av högst åtta enkelresor per kalendermånad. För enkelresor debiteras en självriskandel enligt den gällande kollektivtrafiken inom området. Valfärdsområdet debiterar självriskandelen av klienten.

6.9 Hemvård

Av klienter som behöver regelbunden service och vård debiteras en månatlig avgift för hemvård som bestäms efter mängden vård och service, klientens bruttoinkomster, betalningsförmåga och storleken på familjen. Avgiften fastställs tills vidare och justeras vid behov. Inkomstgränserna och avgiftsprocenterna för klientavgiften som bestäms enligt betalningsförmågan finns i bilaga 1: Inkomstgränser för avgiften som fastställs efter betalningsförmåga samt bilaga 2: Avgiftsprocent enligt betalningsförmåga enligt familjens storlek.

Hemvårdens besök för bedömning av servicebehovet hemma hos klienten är avgiftsfritt. De hembesök av läkare som innefattas i regelbunden hemvård är avgiftsfria för klienten. Avgiften debiteras inte om månadsavgiften för hemvårdens tjänster understiger 6 euro.

Om antalet hemvårdstimmar varierar från månad till månad, får det vid bestämmandet av avgiften användas ett betalningsprocenttal som motsvarar servicetimmarnas genomsnittliga pris. Servicetimmarna beaktas i form av hela timmar så att partiella servicetimmor avrundas till närmaste hela timme och halva timmar avrundas uppåt.

Regelbunden hemvård kan också tillhandahållas med servicesedel.

Par i hemvård. Om makarna bor i samma hushåll och båda får hemvård, får vardera ett eget servicebeslut och en egen vård- och serviceplan på basis av servicebehovet. När avgiften bestäms är antalet personer i detta fall två. Inkomstgränserna och avgiftsprocenterna för klientavgiften som bestäms enligt betalningsförmågan finns i bilaga 1: Inkomstgränser för avgiften som fastställs efter betalningsförmåga samt bilaga 2: Avgiftsprocent enligt betalningsförmåga enligt familjens storlek.

Avgiften fastställs enligt familjens gemensamma bruttoinkomster. Med familj avses personer som lever i gemensamt hushåll i äktenskap eller äktenskapsliknande förhållanden samt minderåriga barn som bor i samma hushåll och är barn till dessa personer. Syskon eller vuxna barn som lever i samma hushåll med föräldrarna anses således inte vara familj på det sätt som avses här. För dem fastställs avgiften separat enligt respektive persons inkomster.

Vid bedömning av betalningsförmågan beaktas enligt 10 f § i klientavgiftslagen skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster samt skattefria inkomster för servicebrukaren och personen som lever tillsammans med hen i gemensamt hushåll i äktenskap eller äktenskapsliknande förhållanden. Om inkomsterna varierar, beaktas de senaste 12 månadernas genomsnittliga månadsinkomst. Som inkomster kan man även ta hänsyn till de skattepliktiga inkomsterna i den senaste inlämnade skattedeklarationen förhöjd med den procentandel som uppges av skattestyrelsen.

6.9.1 Temporär hemvård

Med temporär hemvård avses endera enskilda hemvårdsbesök eller hemvård som planerats för en viss tid. Enskilda besök omfattar olika sjukvårdsåtgärder, till exempel blodprov, injektioner och övrig medicinsk vård och stygnborttagning. En besöksavgift tas ut för temporär hemvård.

Om den tillfälliga hemvården endast är sjukvårdsmässig räknas den in i avgiftstaket.

6.9.2 Bedömningsteamet

Vårdperioderna som genomförs av hemvårdens bedömningsteam är tillfälliga och varar i regel högst fyra veckor. Målet under bedömningsperioden är att utreda klientens behov av hemservice och annan service. Klienternas vårdbehov varierar under bedömningsperioden och är ofta större i början och mindre i slutet. För bedömningsteamets verksamhet debiteras en dygnsavgift.

6.10 Kortvarigt serviceboende med heldygnsomsorg, kortvarig familjevård, bedömnings- och rehabiliteringsenheten

Korttidsvård är intervallvård och tillfällig korttidsvård, dagverksamhet och timavlösning som riktas till äldre och personer med funktionsvariationer som bor hemma. Avgiften bestäms enligt klientavgiftstabellen.

6.11 Ledighet för närståendevårdare

Alla närståendevårdare har rätt till minst två dygn ledig tid per kalendermånad. En närståendevårdare har rätt till minst tre dygn ledig tid per kalendermånad, om han eller hon oavbrutet eller med få avbrott är bunden till vården dygnet runt eller fortgående varje dag.

I avtalet om stöd för närståendevård har man avtalat om närståendevårdarens lagstadgade ledighet och den har antecknats i vård- och serviceplanen. Avtalet om stöd för närståendevård ingås mellan välfärdsområdet och närståendevårdaren och fungerar som

grund för ledigheterna. Om parterna vill göra ändringar i det överenskomna förfarandet som gäller ledigheter ska de i samförstånd uppdatera avtalet till denna del.

För tjänsten tas det ut en separat klientavgift enligt klientavgiftstabellen. En klient som fyllt 18 år debiteras för oanvänd service, om klienten eller dennes företrädare har bokat en tid, men inte har kommit på plats utan en godtagbar orsak och inte har avbokat på förhand.

6.12 Boendeservice

6.12.1 Stödboende

Socialvårdslagen 21 a §

Vid stödboende ingår klienten ett eget hyresavtal, vars kostnader hen ansvarar för själv. För socialhandledning som ingår i stödboende tas ingen avgift ut. Om klienten utöver stödboendet använder även andra stödtjänster, exempelvis måltidstjänst, faktureras en klientavgift för dessa separat enligt klientavgiftstabellen.

6.12.2 Gemenskapsboende

Socialvårdslagen 21 b § och lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 10 e–10 g §

Med gemenskapsboende avses boende och service som ordnas i en servicebostad. Servicen omfattar vård och omsorg enligt klientens behov, verksamhet som upprätthåller och främjar funktionsförmågan, måltids-, klädvårds-, hygien- och städservice samt tjänster som främjar delaktighet och socialt umgänge.

Avgiften fastställs på basis av antalet servicetimmar som bokförts i servicebeslutet, klientens betalningsförmåga (bruttoinkomster) och familjens storlek. Klienten gör tillsammans med tjänsteleverantören upp ett hyresavtal i enlighet med hyreslagen samt betalar hyran till tjänsteleverantören och svarar för skyldigheterna enligt hyresavtalet. Klienten betalar separat enligt sin användning för stödtjänst (19 §) och/eller hemservice (19 a §) enligt socialvårdslagen.

Boendet är avsett för personer som inte har stort behov av heldygnsomsorg, men som behöver en anpassad bostad samt vård, omsorg och verksamhet som främjar socialt umgänge.

För krigsinvalidier med minst 10 procents invaliditetsgrad är gemenskapsboendet avgiftsfritt.

Ordnandet av gemenskapsboende i grupphem håller på att slopas. Under övergångstiden omfattar grundavgiften trygghetstelefon och klädvårdstjänst enligt bedömningen av servicebehovet. Av klienter som behöver regelbunden service och vård debiteras en månatlig avgift för hemvård som bestäms efter mängden vård och service, klientens bruttoinkomster,

betalningsförmåga och storleken på familjen. Avgiften fastställs tills vidare. Boende i grupphem betalar dessutom en avgift för måltidstjänst.

6.12.3 Serviceboende med heldygnsomsorg

Socialvårdslagen 21 c § och lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 10 b–10 d §

Med serviceboende med heldygnsomsorg avses boende i ett vårdhem, ett servicehem eller en liknande boendeenhet som är tillgänglig och trygg och tillhandahåller social verksamhet och där personen förfogar över en bostad som motsvarar hans eller hennes behov och där han eller hon av boendeenhetens personal utan dröjsmål och oberoende av tid på dygnet får vård och omsorg också för sitt akuta behov.

Service produceras antingen av välfärdsområdet eller som en tjänst som köps av en privat serviceproducent. Köptjänster likställs med den service som välfärdsområdet självt producerar och klientavgifterna fastställs och debiteras av välfärdsområdet.

Avgiften för serviceboende med heldygnsomsorg omfattar:

- vård- och omsorgspersonalen dygnet runt
- trygghetsarmband och/eller regelbundna ronderingar
- tvättjänst för kläder
- linnen och tvättjänst för dessa
- städning av bostaden en gång i veckan (vid välfärdsområdets egna enheter)
- de boendes toalettpapper, soppåsar och bastvål
- städning av allmänna utrymmen en gång i veckan (vid välfärdsområdets egna enheter)
- sjukhusinfektionsstädning vid behov
- maskinell läkemedelsutdelning
- blöjor, mathaklappar, tvättlappar etc.
- måltidspaket, som består av frukost, lunch, eftermiddagskaffe, middag, kvällsmål och nödvändiga mellanmål.

Avgiften för serviceboende med heldygnsomsorg får vara högst 85 procent av klientens nettomånadsinkomster, av vilka lagstadgade avdrag gjorts. Klienten betalar separat hyran och gör tillsammans med tjänsteleverantören upp ett hyresavtal. Om klientens make/maka eller sambo fortsätter att bo hemma och inkomsterna hos den person som flyttar till serviceboende med heldygnsomsorg är större, får serviceavgiften efter avdrag vara högst 42,5 % av makarnas sammanlagda månadsinkomster. Även då måste man göra de lagstadgade avdragen från nettoinkomsterna.

10 b § i klientavgiftslagen fastställer vilka av klientens inkomster som inverkar på klientavgiften. Om inkomsterna varierar beaktas de genomsnittliga inkomsterna under de senaste 12 månaderna när man fastställer klientavgiften.

Om en klient inom serviceboende med heldygnsomsorg har hyresintäkter beaktas dessa som inkomst. Från hyresinkomsterna avdras nödvändiga utgifter som åligger hyresvärden (ej kostnader för grundläggande renovering). Nödvändiga utgifter är

- bolagsvederlag
- skatter (även fastighetsskatt)
- utgifter som enligt hyresavtalet åligger hyresvärden
- brandförsäkring (ej hemförsäkring)
- eventuell tomthyra för fastighetens hyresvärd

Om inkomsterna för den hemmaboende maken/makan understiger minimigränsen för utkomststöd, görs en ansökan om nedsättning av klientens klientavgifter.

Par i serviceboende med heldygnsomsorg. Om paret bor i serviceboende med heldygnsomsorg och den andra maken/makan inte behöver service inom serviceboendet med heldygnsomsorg

- En make/maka som inte omfattas av servicen betalar hälften av hyran och avgiften för måltidspaketet.
- För en make/maka som inte uppfyller kriterierna för serviceboende med heldygnsomsorg, men som har ett ringa servicebehov, bestäms avgiften i enlighet med hemvårdens avgifter.

När ett par bor i serviceboende med heldygnsomsorg och båda omfattas av tjänsterna hanteras boendeserviceavgiften på samma sätt som för enskilda personer som har ett servicebehov.

6.12.4 Långvarig familjevård

Familjevård är ett hemliknande sätt att ordna klientens boende, när det inte längre är möjligt eller ändamålsenligt för klienten att bo i sitt eget hem. Familjevårdens mål och genomförandesätt fastställs i familjevårdslagen (263/2015). Familjevård är vård av eller annan omsorg om en person under en del av dygnet eller dygnet runt i familjevårdarens privathem eller i den vårdbehövandes hem och sköts av ambuleraande familjevårdare.

6.12.5 Långvarig institutionsvård

Med sluten vård avses verksamhet som omfattar uppehälle, vård och omsorg på:

- hälsocentralsjukhusavdelning
- socialvårdens institution
- institution för specialomsorg om personer med intellektuella funktionsnedsättningar
- institution för missbrukarvård
- annan motsvarande verksamhetsenhet

Som vårddag räknas en kalenderdag oberoende av tidpunkten för ankomst eller utskrivning. Om klienten flyttar, debiterar den remitterande aktören inte någon avgift för utskrivningsdagen.

Kortvarig sluten vård är tillfällig om den varar i mindre än tre månader. Vårddagsavgift för kortvarig vård debiteras per kalenderår tills avgiftstaket uppfylls. Därefter sänks vårdavgiften.

För under 18-åringar kan man ta ut vårddagsavgifter på hälsostation eller sjukhus eller på deras verksamhetsenheter för högst sju vårddagar per kalenderår.

7 Bilagor

7.1 Inkomstgränserna för långvariga inkomstbundna klientavgifter

Familjens storlek	Inkomstgräns €/ mån. 2026	Inkomstgräns €/ mån. 2025	Referensgrund
Inkomstgräns när familjens storlek är 1 pers.	699,00	653,00	Klientavgiftslagen/ klientavgiftsförordningen
Inkomstgräns när familjens storlek är 2 pers.	1290,00	1205,00	Klientavgiftslagen/ klientavgiftsförordningen
Inkomstgräns när familjens storlek är 3 pers.	2025,00	1891,00	Klientavgiftslagen/ klientavgiftsförordningen
Inkomstgräns när familjens storlek är 4 pers.	2503,00	2338,00	Klientavgiftslagen/ klientavgiftsförordningen
Inkomstgräns när familjens storlek är 5 pers.	3030,00	2830,00	Klientavgiftslagen/ klientavgiftsförordningen
Inkomstgräns när familjens storlek är 6 pers.	3481,00	3251,00	Klientavgiftslagen/ klientavgiftsförordningen
Höjning/följande person	416,00	389,00	Klientavgiftslagen/ klientavgiftsförordningen

7.2 Avgiftsprocent enligt familjens storlek för bruttoinkomster som överstiger inkomstgränsen

Antal personer i familjen	1	2	3	4	5	6 personer eller fler
Service- timmar/ månad	0-4 h	8,00	7,00	6,00	6,00	6,00
	5 h	10,00	8,75	7,50	7,50	7,50
	6 h	12,00	10,50	9,00	9,00	9,00
	7 h	14,00	12,25	10,50	10,50	10,50
	8 h	16,00	14,00	12,00	12,00	12,00
	9 h	17,00	14,75	12,50	12,50	12,50
	10 h	18,00	15,50	13,00	13,00	13,00
	11 h	19,00	16,25	13,50	13,50	13,50
	12 h	20,00	17,00	14,00	14,00	14,00
	13 h	21,00	17,75	14,50	14,50	14,00
	14 h	22,00	18,50	15,00	15,00	14,00
	15 h	23,00	19,25	15,50	15,50	14,00
	16 h	24,00	20,00	16,00	16,00	14,00
	17 h	24,50	20,50	16,50	16,00	14,00
	18 h	25,00	21,00	17,00	16,00	14,00
	19 h	25,50	21,50	17,50	16,00	14,00
	20 h	26,00	22,00	18,00	16,00	14,00
	21 h	26,50	22,50	18,50	16,00	14,00
	22 h	27,00	23,00	19,00	16,00	14,00
	23 h	27,50	23,50	19,00	16,00	14,00
	24 h	28,00	24,00	19,00	16,00	14,00
	25 h	28,50	24,00	19,00	16,00	14,00
	26 h	29,00	24,00	19,00	16,00	14,00
	27 h	29,50	24,00	19,00	16,00	14,00
	28 h	30,00	24,00	19,00	16,00	14,00
	29 h	30,50	24,00	19,00	16,00	14,00
	30 h	31,00	24,00	19,00	16,00	14,00
	31 h	31,50	24,00	19,00	16,00	14,00
	32 h	32,00	24,00	19,00	16,00	14,00
	33 h	32,50	24,00	19,00	16,00	14,00
	34 h	33,00	24,00	19,00	16,00	14,00
	35 h	33,50	24,00	19,00	16,00	14,00
36 h	34,00	24,00	19,00	16,00	14,00	
37 h	34,50	24,00	19,00	16,00	14,00	
38 h+	35,00	24,00	19,00	16,00	14,00	

7.3 Avgifter som tas ut efter betalningsförmågan: inkomster som beaktas

Gemenskapsboende och hemvård	Serviceboende med heldygnsomsorg
Underhållsbidrag/underhåll	Underhållsbidrag/underhåll
Förhöjningar som orsakas av vårdtagarna som ingår i pensioner och med dem jämförbara inkomster	Förhöjningar som orsakas av vårdtagarna som ingår i pensioner och med dem jämförbara inkomster
Livränta	Livränta
Pension och med den jämförbara fortlöpande förmåner	Pension och med den jämförbara fortlöpande förmåner
Vårdbidrag för pensionstagare	Vårdbidrag för pensionstagare
Ränta	Ränta
Rehabiliteringsstöd	Rehabiliteringsstöd
Inkomst från dödsbo	Inkomst från dödsbo
Inkomster från jord- och skogsbruk (kalkylmässig inkomst av skog)	Inkomster från jord- och skogsbruk (kalkylmässig inkomst av skog)
Dividender	Dividender
Lön	Lön
Sjukförsäkringsdagpenning	Sjukförsäkringsdagpenning
Vinstandelar från placeringsfonder	Vinstandelar från placeringsfonder
Sytning	Sytning
Vinstandelar från sparlivförsäkring	Vinstandelar från sparlivförsäkring
	Handikappbidrag
Hysesinkomster	Hysesinkomster
Extra fronttillägg	Extra fronttillägg
Övriga personliga inkomster	Övriga personliga inkomster
	Stöd för hemvård av barn
	Studiepenning och vuxenutbildningsstöd

Lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 1992/734. Lagen om ändring av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 1201/2020.

Med kalkylmässig inkomst från skog avses i klientavgiftslagen skogens enligt 7 § 3 mom. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattning (1142/2005) bekräftade genomsnittliga avkastning per hektar multiplicerad med skogsmarkens areal. Detta tal minskas med tio procent och skogsbrukets räntor. Välfärdsområdet ska på begäran av klienten eller dennes företrädare sänka den kalkylmässiga inkomsten av skog om nettopenningvärdet för de gårdsspecifika årliga avverkningsmöjligheterna på basis av utlåtande från Finlands skogscentral eller skogsvårdsföreningen är minst tio procent lägre än skogsinkomsten. Sänkingsbeloppet uppgår till skillnaden mellan skogsinkomsten och nettopenningvärdet för avverkningsmöjligheten.

7.4 Avgifter som tas ut enligt betalningsförmågan: inkomster som inte beaktas

Gemenskapsboende och hemvård	Serviceboende med heldygnsomsorg
Vuxenutbildningsstöd	Vuxenutbildningsstöd
Bostadsbidrag	
Lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice 916/2012, kostnadsersättning	Lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice 916/2012, kostnadsersättning
Ersättning för uppehälle enligt lagen om rehabiliteringspenning	Ersättning för uppehälle enligt lagen om rehabiliteringspenning
Barnförhöjning	Barnförhöjning
Barnbidrag	Barnbidrag
Studiestödets bostadstillägg	Stöd för närståendevård
Familjevårdens kostnadsersättningar	Familjevårdens kostnadsersättningar
Fronttillägg	Fronttillägg
Militärunderstöd	Militärunderstöd
Kostnader för sjukvård och undersökning som betalas på basis av en olycksfallsförsäkring	Sjukvård och undersökningskostnader som genomförs på basis av olycksfallsförsäkring
Sysselsättningspenning och reseersättning som betalas som utkomststöd	Sysselsättningspenning och reseersättning som betalas som utkomststöd
Ersättning för uppehälle i enlighet med lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning	Ersättning för uppehälle i enlighet med lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning
Handikappbidrag	

Lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 734/1992. Lagen om ändring av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 1201/2020.

De skattefria sociala förmåner som avses i 92 § i inkomstskattelagen, bortsett från vårdbidrag för person som uppbär underhållsbidrag eller pension.